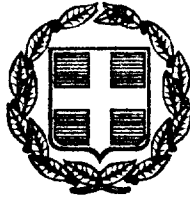

01000190902990040

199

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 19

9 Φεβρουαρίου 1999

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2683

Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως καταρτίσθηκε από την Επιτροπή του άρθρου 31 παρ. 6 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') του οποίου το κείμενο έχει ως εξής:

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αρχές του Υπαλληλικού Κώδικα

1. Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιόμορφων κανόνων που διέπουν την πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση των πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις αρχές της αξιοκρατίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης και τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής απόδοσης κατά την εργασία τους.

2. Στην πραγματοποίηση του κατά την προηγούμενη παράγραφο σκοπού συμβάλλει η λειτουργία της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής για τις προσλήψεις, της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης στο πλαίσιο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 2

Έκταση εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές γι' αυτούς διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται σε εκείνες τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα στις οποίες παρέμπουν οι ειδικοί νόμοι που τους διέπουν.

Άρθρο 3

Αμφισβήτηση ιδιότητας υπαλλήλου

1. Οποιαδήποτε αμφισβήτηση ως προς την ιδιότητα του πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου, κατά τον παρόντα Κώδικα, ακόμη και αν αναφύεται ως προδικαστικό ζήτημα σε αστική ή ποινική δίκη, επιλύεται με απόφαση τριμελούς Επιτροπής του αρμόδιου για την επίλυση των υπαλληλικών διαφορών Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2. Η Επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου συγκροτείται από τον πρόεδρο του προαναφερόμενου Τμήματος και αποτελείται από τον ίδιο ή τον αναπληρωτή του και δύο συμβούλους του ίδιου Τμήματος, από τους οποίους ο ένας ορίζεται ως εισηγητής.

3. Η Επιτροπή επιλαμβάνεται ύστερα από ερώτημα του δικαστηρίου ή της δημόσιας αρχής, ενώπιον των οποίων έχει ανακύψει το σχετικό ζήτημα ή ύστερα από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου.

4. Η αίτηση του ενδιαφερομένου κοινοποιείται με μέριμνα του ίδιου προς την υπηρεσία του και τις τυχόν άλλες εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Τα ερωτήματα που υποβάλλονται εκ μέρους δικαστηρίου ή δημόσιας αρχής κοινοποιούνται, με μέριμνά τους, στον ενδιαφερόμενο και στις αρχές του προηγούμενου εδαφίου. Ο ενδιαφερόμενος και οι δημόσιες αρχές μπορούν να υποβάλουν στην Επιτροπή υπόμνημα εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς του σχετικού ερωτήματος ή αίτησης.

5. Η απόφαση της Επιτροπής εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από τις κατά την παρ. 4 κοινοποιήσεις.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΩΛΥΜΑΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 4
Ιθαγένεια

1. Ως υπάλληλοι διορίζονται μόνο Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες.
2. Οι πολίτες των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται να διορίζονται σε θέσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εξαίρεση της παρ. 4 του άρθρου 48 Συνθ. Ε.Κ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα γι' αυτούς σε ειδικό νόμο.
3. Ο διορισμός αλλοδαπών μη υπηκόων των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται μόνο στις προβλεπόμενες από ειδικούς νόμους περιπτώσεις.
4. Όσοι αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση, δεν μπορούν να διορισθούν ως υπάλληλοι πριν από τη συμπλήρωση ενός (1) έτους από την απόκτησή της.

Άρθρο 5

Μη εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων

Δεν διορίζονται υπάλληλοι:

- α) όσοι δεν έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή δεν έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές,
- β) όσοι έχουν αναγνωρισθεί ως αντιρρησίες συνείδησης και δεν έχουν εκπληρώσει, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας, άοπλη θητεία ή εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία.

Άρθρο 6

Ηλικία διορισμού

1. Τα κατώτατα και ανώτατα όρια ηλικίας διορισμού, κατά κατηγορία, ορίζονται ως ακολούθως:
Για την κατηγορία ΠΕ και ΤΕ κατώτατο όριο ορίζεται το 21ο έτος της ηλικίας και ανώτατο το 35ο. Για την κατηγορία ΔΕ κατώτατο όριο ορίζεται το 21ο και ανώτατο το 30ό. Για την κατηγορία ΥΕ κατώτατο όριο ορίζεται το 20ό και ανώτατο το 30ό.
2. Οι διατάξεις της παρ.1 για το ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού δεν εφαρμόζονται στους μετακλητούς και επί θητεία υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.
3. Παρεκκλίσεις από το κατώτατο ή ανώτατο όριο ηλικίας της παρ. 1 μπορεί να καθορίζονται μόνο για εξαιρετικούς υπηρεσιακούς λόγους με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..
4. Για τους άγαμους ή χήρους ή διαζευγμένους γονείς που έχουν την επιμέλεια τέκνου, το ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού αυξάνεται κατά ένα έτος για κάθε τέκνο και μέχρι δύο τέκνα.
5. Για τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων από την παρ. 1 κατώτατων και ανώτατων ορίων ηλικίας για διορισμό, ως ημέρα γέννησης θεωρείται η 1η Ιανουαρίου του έτους γέννησης για το κατώτατο όριο και η 31η Δεκεμβρίου του αντίστοιχου έτους για το ανώτατο.
6. Η ηλικία αποδεικνύεται από το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας και, σε περίπτωση αμφισβήτησης, από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης που έχει συνταχθεί εντός

ενενήντα (90) ημερών από τη γέννηση. Αν δεν υπάρχει τέτοια πράξη, η ηλικία αποδεικνύεται από τα μητρώα αρρένων για τους άνδρες και από το γενικό μητρώο δημοτών (δημοτολόγιο) για τις γυναίκες.

7. Εάν υπάρχουν περισσότερες εγγραφές στο οικείο μητρώο, επικρατεί η πρώτη εγγραφή.

8. Βεβαίωση της ηλικίας ή διόρθωση της εγγραφής με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ουδέποτε λαμβάνεται υπόψη.

9. Ειδικά όρια ηλικίας που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος για συγκεκριμένες κατηγορίες προσώπων, διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 7

Υγεία

1. Υπάλληλοι διορίζονται όσοι έχουν την υγεία και την αρτιμέλεια που τους επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων της αντίστοιχης θέσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
2. Η υγεία και η αρτιμέλεια των υποψήφιων υπαλλήλων πιστοποιούνται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την υπηρεσία, σε γενικές γραμμές τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να καταληφθεί.

Άρθρο 8

Ποινική καταδίκη, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση

1. Δεν διορίζονται υπάλληλοι:

- α) Όσοι καταδικάσθηκαν για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση (κοινή και στην υπηρεσία), απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία περί την υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, καθ' υποτροπή συκοφαντική δυσφήμιση, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.
- β) Οι υπόδοκοι που έχουν παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα για κακούργημα ή για πλημμέλημα της περίπτωσης α', έστω και αν το αδίκημα έχει παραγραφεί.
- γ) Όσοι, λόγω καταδίκης, έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.
- δ) Όσοι τελούν είτε υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) είτε υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) είτε υπό συνδυασμό των δύο προηγούμενων.
2. Η απονομή χάριτος δεν αίρει την ανικανότητα για διορισμό, εφόσον δεν εκδοθεί το κατά το άρθρο 47 παρ. 1 του Συντάγματος διάταγμα που αίρει το σχετικό κώλυμα.

Άρθρο 9

Απόλυση από άλλη θέση για πειθαρχικούς λόγους

Δεν διορίζονται υπάλληλοι όσοι απολύθηκαν από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. ή άλλου νομικού προσώπου του δημοσίου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητα του εργαζομένου, αν δεν παρέλθει πενταετία από την απόλυση.

Άρθρο 10

Χρόνος συνδρομής προϋποθέσεων διορισμού

1. Οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προ-

σόντα του διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο του διορισμού. Το ανώτατο όριο της ηλικίας διορισμού πρέπει να συντρέχει κατά το πρώτο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, χρονικό σημείο.

2. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα κωλύματα διορισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΛΗΡΩΣΗ ΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 11

Προγραμματισμός πλήρωσης θέσεων

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προγραμματίζουν σε ετήσια βάση τις ανάγκες τους σε τακτικό προσωπικό μετά από γνώμη της οικείας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στο πλαίσιο της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής, συντονίζει τον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες των υπηρεσιών.

Άρθρο 12

Τρόπος πλήρωσης θέσεων

1. Η πλήρωση των θέσεων διέπεται από τις αρχές της ίσης ευκαιρίας συμμετοχής, της αξιοκρατίας, της αντικειμενικότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της διαφάνειας και της δημοσιότητας.

2. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με δημόσιο διαγωνισμό, γραπτό και κατ' εξαίρεση προφορικό ή με σειρά προτεραιότητας βάσει σαφώς καθορισμένων κριτηρίων, σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 1 του παρόντος και όπως ορίζει ο νόμος.

3. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν κατ' εξαίρεση διορισμό χωρίς την τήρηση των διατάξεων της παρ. 2 ισχύουν.

Άρθρο 13

Αρμόδιο όργανο

1. Οι διαδικασίες πρόσληψης διενεργούνται από ανεξάρτητη διοικητική αρχή.

2. Κατά των πράξεων της ανεξάρτητης αυτής αρχής επιτρέπεται στον αρμόδιο υπουργό η άσκηση αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 14

Προκήρυξη πλήρωσης θέσεων

1. Κάθε διαδικασία πρόσληψης προϋποθέτει προηγούμενη προκήρυξη, η οποία δημοσιεύεται υποχρεωτικά σε ειδικό τεύχος της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. Για την εξασφάλιση της ευρύτερης δυνατής πληροφόρησης των υποψηφίων περιληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται δια του τύπου και ανακοινώνεται με άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο για τις προσλήψεις, όπως εκάστοτε αυτός ισχύει.

2. Δεν επιτρέπεται η προκήρυξη χωρίς προηγούμενη έγκριση για την πλήρωση των θέσεων από το εκάστοτε αρμόδιο κυβερνητικό όργανο, εφόσον απαιτείται, καθώς και βεβαίωση ύπαρξης των σχετικών πιστώσεων.

3. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν κατ' εξαίρεση διορισμό σε κενή θέση χωρίς την πρόβλεψη σχετικής προκήρυξης ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Άρθρο 15

Υποχρέωση διορισμού

Οι επιτυχόντες που περιλαμβάνονται στον πίνακα διοριστέων διορίζονται υποχρεωτικά μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών και το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση των πινάκων διοριστέων.

Άρθρο 16

Αρμοδιότητα έκδοσης και τύπος πράξης διορισμού

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι διορίζονται με απόφαση του οικείου υπουργού, εκτός αν ορίζει διαφορετικά ο νόμος.

2. Οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διορίζονται με απόφαση του ανώτατου μονομελούς οργάνου διοίκησής του και, αν δεν υπάρχει, του προέδρου του συλλογικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου.

3. Κείμενες διατάξεις, που προβλέπουν το διορισμό με απόφαση άλλου οργάνου, διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 17

Δημοσίευση και κοινοποίηση πράξης διορισμού

1. Περιληψη της πράξης διορισμού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στο διοριζόμενο το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση.

2. Η κοινοποίηση στο διοριζόμενο γίνεται με έγγραφο της οικείας αρχής, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός του φύλλου της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως όπου δημοσιεύθηκε η περιληψη της πράξης διορισμού και το οποίο επιδίδεται επί αποδείξει στην κατοικία του είτε στον ίδιο είτε σε πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν. Με το έγγραφο αυτό τάσσεται και εύλογη προθεσμία τριάντα (30) το πολύ ημερών για ορκωμοσία του διοριζόμενου και ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν καθορίζεται τέτοια προθεσμία, θεωρείται ότι έχει ταχθεί προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ως έξι (6) μήνες, μόνο μία φορά, για εξαιρετικούς λόγους.

3. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 1, η πράξη διορισμού θεωρείται ότι έχει κοινοποιηθεί την τριακοστή ημέρα από τη δημοσίευση και από την ημέρα αυτή αρχίζει η προθεσμία για ορκωμοσία του διοριζόμενου και ανάληψη υπηρεσίας.

Άρθρο 18

Κατάρτιση υπαλληλικής σχέσης

1. Η υπαλληλική σχέση καταρτίζεται με το διορισμό και την αποδοχή του.

2. Η αποδοχή δηλώνεται με την ορκωμοσία.

Άρθρο 19

Ορκωμοσία - Ανάληψη υπηρεσίας

1. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη διορισμού ή του οργάνου που ορίζεται στο έγγραφο της κοινοποίησης.

α) Ο όρκος έχει ως εξής:

"Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω τιμώς και ευσυνειδήτως τα καθήκοντά μου."

β) Ο όρκος των αλλοδαπών έχει ως εξής:

“Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην Ελλάδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους της και να εκπληρώνω τιμίως και ευσυνειδήτως τα καθήκοντά μου.”

γ) Όσοι δηλώνουν ότι δεν πρεσβεύουν καμιά θρησκεία ή πρεσβεύουν θρησκεία που δεν επιτρέπει τον όρκο, παρέχουν, αντί όρκου, την ακόλουθη διαβεβαίωση:

“Δηλώνω, επικαλούμενος την τιμή και τη συνειδησή μου, ότι θα φυλάττω πίστη στην Ελλάδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους και ότι θα εκπληρώνω τιμίως και ευσυνειδήτως τα καθήκοντά μου.”

2. Η ορκωμοσία βεβαιώνεται με πρωτόκολλο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τον ορκιζόμενο και το όργανο ενώπιον του οποίου ορκίζεται. Η ανάληψη καθήκοντων πιστοποιείται με έκθεση, που υπογράφεται από τον προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας και τον υπάλληλο. Η έκθεση φέρει αριθμό πρωτοκόλλου της χρονολογίας ανάληψης καθήκοντων.

3. Αφετηρία του υπολογισμού της υπηρεσίας των υπαλλήλων αποτελεί η χρονολογία δημοσίευσης στο φύλλο της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως της πράξης διορισμού, με την προϋπόθεση ότι η ανάληψη υπηρεσίας γίνεται εντός μηνός από την κοινοποίηση της πράξης διορισμού, αλλιώς η ανάληψη υπηρεσίας.

Άρθρο 20

Ανάκληση διορισμού

1. Η πράξη διορισμού ανακαλείται υποχρεωτικά, εάν ο διοριζόμενος δεν αποδέχτηκε το διορισμό ρητώς ή σιωπηρώς ή δεν εκπλήρωσε άλλες νόμιμες πρόσθετες υποχρεώσεις πριν από την ανάληψη υπηρεσίας.

2. Η πράξη διορισμού, που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευσή της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα.

3. Ο υπάλληλος, του οποίου η πράξη διορισμού ανακλήθηκε κατά την προηγούμενη παράγραφο, υπέχει τις ευθύνες των δημοσίων υπαλλήλων για το χρόνο κατά τον οποίο άσκησε τα καθήκοντά του και οι πράξεις του είναι έγκυρες.

4. Οι διατάξεις της παρ. 2 για απαγόρευση ανάκλησης της πράξης διορισμού μετά την πάροδο διετίας δεν εφαρμόζονται, όταν η πράξη διορισμού ακυρώνεται δικαστικώς.

Άρθρο 21

Αναδιορισμός

1. Ο υπάλληλος που απολύθηκε λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας, αναδιορίζεται εντός πενταετίας από την απόλυση, εφόσον:

α) είχε τουλάχιστον τριετή ευδόκιμη υπηρεσία,

β) υπέβαλε αίτηση αναδιορισμού μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την απόλυση,

γ) έχει όλα τα τυπικά προσόντα, εκτός από την ηλικία, που απαιτούνται για την κατάληψη της θέσης κατά το χρόνο του αναδιορισμού.

2. Ο υπάλληλος αναδιορίζεται μετά από γνωμοδότηση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, με την οποία διαπιστώνεται ότι αποκαταστάθηκε η σωματική ή πνευματική του ικανότητα, σε βαθμό που του επιτρέπει να ασκεί τα καθήκοντά του. Ο υπάλληλος παραπέμπεται στην επιτροπή μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αναδιορισμού.

3. Για τον αναδιορισμό αποφασίζει το υπηρεσιακό συμβούλιο. Ο υπάλληλος αναδιορίζεται με το βαθμό που έφερε κατά το χρόνο της απόλυσής του. Στην περιπτωση που δεν υπάρχει κατά το χρόνο του αναδιορισμού κενή θέση, συνιστάται προσωποπαγής θέση. Ο αναδιοριζόμενος σε προσωποπαγή θέση καταλαμβάνει την πρώτη θέση που κενούται στον οικείο κλάδο και βαθμό.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 16 έως 20 που αναφέρονται στο διορισμό ισχύουν και για τον αναδιορισμό.

Άρθρο 22

Βαθμός διοριζομένου

1. Ο διοριζόμενος εισέρχεται στην υπηρεσία με τον εισαγωγικό βαθμό που προβλέπεται στον οικείο κλάδο.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ο διορισμός, σε βαθμό ανώτερο του εισαγωγικού, προσώπων τα οποία έχουν τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, εφόσον αυτό προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 23

Προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου

1. Το προσωπικό μητρώο συγκροτείται μετά το διορισμό του υπαλλήλου και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την ατομική, οικογενειακή, περιουσιακή και υπηρεσιακή του κατάσταση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

2. Ειδικότερα το προσωπικό μητρώο περιλαμβάνει:

α) Τα στοιχεία της ταυτότητας του υπαλλήλου, τα στοιχεία συζύγου και των παιδιών του, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία του ίδιου, συζύγου και παιδιών του, εφόσον συνοικούν με αυτόν. Τα στοιχεία αυτά υποβάλλονται από τον υπάλληλο κατά το διορισμό του με υπεύθυνη δήλωση στην υπηρεσία του. Με τον ίδιο τρόπο δηλώνεται υποχρεωτικά κάθε ουσιαστικής μεταβολής των στοιχείων αυτών.

β) Τους τίτλους σπουδών ή άλλα τυπικά προσόντα.

γ) Αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι εκθέσεις αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο που ο υπάλληλος καταθέτει ο ίδιος στην υπηρεσία του ζητώντας να περιληφθεί στο προσωπικό μητρώο του, εφόσον σχετίζεται με την υπηρεσιακή του κατάσταση ή είναι πρόσφορο για την αξιολόγησή του.

Κάθε υπάλληλος δικαιούται να λάβει γνώση του προσωπικού μητρώου του.

3. Η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να τηρεί, να φυλάσσει και να ενημερώνει το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η παράλειψη των υποχρέων για εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου συνιστά το παράπτωμα του εδαφίου στ' της παρ. 1 του άρθρου 107.

4. Η αρμόδια υπηρεσία, σε περίπτωση μετάθεσης του υπαλλήλου, συγκροτεί βοηθητικό προσωπικό μητρώο με τα απαραίτητα στοιχεία, το οποίο τον συνοδεύει.

5. Τα αναγκαία στοιχεία του προσωπικού μητρώου τίθενται υπόψη του υπηρεσιακού συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλου αρμόδιου οργάνου για τη διενέργεια των μεταβολών της υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοική-

σης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου, κύριου και βοηθητικού, ο χρόνος περιοδικής καταστροφής των εκθέσεων αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων, η μετά από αίτηση του υπαλλήλου αφαίρεση στοιχείων, καθώς και η σχετική διαδικασία, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΚΩΛΥΜΑΤΑ-ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 24

Πίστη στο Σύνταγμα

Ο υπάλληλος είναι εκτελεστής της θέλησης του Κράτους, υπηρετεί μόνο το Λαό και οφείλει πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία.

Άρθρο 25

Νομιμότητα υπηρεσιακών ενεργειών

1. Ο υπάλληλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη νομιμότητα των υπηρεσιακών του ενεργειών.

2. Ο υπάλληλος οφείλει να υπακούει στις διαταγές των προϊσταμένων του. Όταν όμως εκτελεί διαταγή, την οποία θεωρεί παράνομη, οφείλει, πριν την εκτελέσει, να αναφέρει εγγράφως την αντίθετη γνώμη του και να εκτελέσει τη διαταγή χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Η διαταγή δεν προσκτάται νομιμότητα εκ του ότι ο υπάλληλος οφείλει να υπακούσει σε αυτήν.

3. Αν η διαταγή είναι προδήλως αντισυνταγματική ή παράνομη, ο υπάλληλος οφείλει να μην την εκτελέσει και να το αναφέρει χωρίς αναβολή. Όταν σε διαταγή, η οποία προδήλως αντίκειται σε διατάξεις νόμων ή κανονιστικών πράξεων, διατυπώνονται επείγοντες και εξαιρετικοί λόγοι γενικότερου συμφέροντος ή όταν, ύστερα από άρνηση υπακοής σε πρώτη διαταγή που προδήλως αντίκειται σε τέτοιες διατάξεις, ακολουθήσει δεύτερη διαταγή που εκθέτει επείγοντες και εξαιρετικούς λόγους γενικότερου συμφέροντος, ο υπάλληλος οφείλει να εκτελέσει τη διαταγή και να αναφέρει συγχρόνως στην προϊσταμένη αρχή εκείνου που τον διέταξε. Επί νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφόσον εκείνος που διέταξε είναι το διοικητικό συμβούλιο ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης, η αναφορά υποβάλλεται στον εποπτεύοντα υπουργό. Εάν εκείνος που διέταξε είναι ο υπουργός, η αναφορά υποβάλλεται στον πρωθυπουργό.

4. Αν ο υπάλληλος έχει αντίθετη γνώμη για εντελόμενη ενέργεια, για την οποία είναι αναγκαία η προσυπογραφή ή η θεώρησή του, οφείλει να τη διατυπώσει εγγράφως για να απαλλαγεί από την ευθύνη. Εάν παραλείπει την προσυπογραφή ή θεώρηση, θεωρείται ότι προσυπέγραψε ή θεώρησε.

5. Οι προϊστάμενοι όλων των βαθμίδων οφείλουν να προσυπογράφουν τα έγγραφα που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους και εκδίδονται με την υπογραφή του προϊσταμένου τους. Αν διαφωνούν, οφείλουν να διατυπώσουν εγγράφως τις τυχόν αντιρρήσεις τους. Αν παραλείψουν να προσυπογράψουν το έγγραφο, θεωρείται ότι το προσυπέγραψαν.

6. Ο υπάλληλος δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνταξη, με κάθε μέσο, εγγράφου για θέμα της αρμο-

διότητάς του, εφόσον διαταχθεί γι' αυτό από οποιονδήποτε από τους προϊσταμένους του. Αν διαφωνεί με το περιεχόμενο του εγγράφου, εφαρμόζεται η παρ. 4 του παρόντος.

Άρθρο 26

Εχεμύθεια

1. Ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για θέματα που χαρακτηρίζονται ως απόρρητα από τις κείμενες διατάξεις. Οφείλει επίσης να τηρεί εχεμύθεια σε κάθε περίπτωση που αυτό επιβάλλεται από την κοινή πείρα και λογική, για γεγονότα ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

2. Η υποχρέωση εχεμύθειας δεν αντιτάσσεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων.

3. Μαρτυρία ή πραγματογνωμοσύνη για θέματα απόρρητα επιτρέπεται μόνο με άδεια του οικείου υπουργού.

Άρθρο 27

Συμπεριφορά υπαλλήλου

1. Ο υπάλληλος οφείλει να συμπεριφέρεται εντός και εκτός της υπηρεσίας κατά τρόπο ώστε να καθίσταται άξιος της κοινής εμπιστοσύνης.

2. Ο υπάλληλος οφείλει κατά την άσκηση των καθηκόντων του να συμπεριφέρεται με ευπρέπεια στους διοικουμένους και να τους εξυπηρετεί κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

3. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται να κάνει διακρίσεις σε όφελος ή σε βάρος των πολιτών, εξαιτίας των πολιτικών, των φιλοσοφικών ή των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων.

Άρθρο 28

Περιουσιακή κατάσταση

1. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δηλώσει εγγράφως, κατά το διορισμό του, την περιουσιακή κατάσταση του ίδιου, συζύγου και παιδιών του, εφόσον συνοικούν με αυτόν, καθώς και κάθε μεταγενέστερη ουσιώδη μεταβολή της. Οι υπάλληλοι, εντός τριών (3) μηνών από την τέλεση γάμου, υποχρεούνται να δηλώσουν την περιουσιακή κατάσταση των συζύγων τους. Οποιαδήποτε αγορά κινητών σημαντικής αξίας ή ακινήτων, από τον υπάλληλο ή τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου, αιτιολογείται υποχρεωτικά με την υποβαλλόμενη δήλωση. Αν για την αγορά αυτή ο υπάλληλος επικαλείται οικονομική ενίσχυση προσώπων άλλων από τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο, οφείλει να δηλώσει και την περιουσιακή κατάσταση αυτών.

2. Κάθε δύο (2) χρόνια η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να ζητεί από τους υπαλλήλους να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση για την ουσιώδη μεταβολή ή μη της περιουσιακής τους κατάστασης. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω δηλώσεις αποτελούν υποχρεωτικά αντικείμενο επεξεργασίας.

3. Αν η μεταβολή της περιουσιακής κατάστασης του υπαλλήλου είναι δυσανάλογη προς τις αποδοχές και την εν γένει οικονομική του κατάσταση, η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται να ενεργήσει έρευνα για την προέλευση των πόρων του υπαλλήλου. Αν μετά την έρευνα αυτή προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ότι ο υπάλληλος απέκτησε τους πόρους αυτούς κατά τρόπο που συνιστά ποινικό αδίκημα ή πειθαρχικό παράπτωμα,

ο αρμόδιος υπουργός προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ποινική ή πειθαρχική δίωξη αυτού. Προκειμένου για υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τη δίωξη αυτή ασκούν και τα όργανα που είναι αρμόδια για την παραπομπή των υπαλλήλων στο υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για υπαλλήλους υπαγόμενους στον παρόντα Κώδικα, για τους οποίους εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 29

Χρόνος παροχής εργασίας

1. Ο υπάλληλος παρέχει την εργασία του μέσα στον οριζόμενο από τις κείμενες γενικές ή ειδικές διατάξεις χρόνο.

2. Εφόσον έκτακτες και εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες το επιβάλλουν, ο υπάλληλος οφείλει να εργαστεί και πέρα από το χρόνο εργασίας ή σε μη εργάσιμες ημέρες. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον υπάλληλο αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 30

Καθήκοντα υπαλλήλου

1. Ο υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητάς του.

2. Σε περιπτώσεις επιτακτικής υπηρεσιακής ανάγκης που δεν μπορεί να καλυφθεί με άλλο τρόπο, επιτρέπεται να ανατίθενται στον υπάλληλο καθήκοντα άλλου κλάδου ή ειδικότητας. Σε όμοιες περιπτώσεις επιτρέπεται να ανατίθενται στον υπάλληλο εργασίες συναφείς με την ειδικότητα ή τα καθήκοντά του ή για τις οποίες έχει την απαιτούμενη εμπειρία ή ειδίκευση.

3. Η κατά την παρ. 2 ανάθεση επιτρέπεται για χρονικό διάστημα έως δύο (2) μήνες και μετά από αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου έως έξι (6) μήνες ακόμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 31

Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή

1. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του.

2. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο έργο ή εργασία μετά από σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο. Η άδεια στους υπαλλήλους του Δημοσίου χορηγείται από τον οικείο υπουργό και στους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης και αν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο, από τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου διοίκησης.

3. Δεν επιτρέπεται στον υπάλληλο η κατ'επάγγελμα άσκηση εμπορίας.

4. Ειδικές απαγορευτικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 32

Συμμετοχή σε εταιρείες

1. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δηλώνει στην υπη-

ρειαία του τη συμμετοχή του σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής, εκτός των σωματείων και των κοινωφελών ιδρυμάτων.

2. Απαγορεύεται ο υπάλληλος να μετέχει σε οποιαδήποτε εμπορική εταιρεία προσωπική, περιορισμένης ευθύνης ή κοινοπραξία ή να είναι διευθύνων ή εντεταλμένος σύμβουλος ανωνύμου εταιρείας ή διαχειριστής οποιασδήποτε εμπορικής εταιρείας. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να μετέχει στη διοίκηση ανωνύμου εταιρείας ή γεωργικού συνεταιρισμού με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου. Η άδεια χορηγείται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 31.

3. Απαγορεύεται η απόκτηση από υπάλληλο, σύζυγο του ή ανήλικα τέκνα τους μετοχών ανωνύμων εταιρειών που υπάγονται στον ειδικό έλεγχο της υπηρεσίας του. Ο υπάλληλος που κατά το διορισμό ο ίδιος, ο ή η σύζυγός του ή τα ανήλικα τέκνα του κατέχουν μετοχές ανωνύμων εταιρειών οι οποίες εμπίπτουν στην απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ή τις αποκτά κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, λόγω κληρονομιάς, υποχρεούται να υποβάλει σχετική δήλωση στην υπηρεσία του και εντός ενός έτους είτε να τις μεταβιβάσει είτε να ζητήσει τη μετακίνησή του σε άλλη αρχή της υπηρεσίας του ή τη μετάταξή του σε άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η μετακίνηση ή μετάταξη είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του και διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 και 73 του παρόντος. Κατά το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι τη μεταβίβαση των μετοχών ή την ολοκλήρωση της μετάταξής του, ο υπάλληλος εμπίπτει στο κώλυμα συμφέροντος του άρθρου 36.

4. Διατηρούνται σε ισχύ ειδικές διατάξεις που αναφέρονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 2 του παρόντος άρθρου και θεσπίζουν πρόσθετους περιορισμούς για τους υπαλλήλους.

5. Επιτρέπεται η συμμετοχή υπαλλήλων με την υπηρεσιακή τους ιδιότητα σε συνεταιρισμούς ή στη διοίκηση ανωνύμων εταιρειών ή εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, οι οποίες ελέγχονται από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Ο.Τ.Α. και τις δημόσιες επιχειρήσεις, όταν προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ ΕΡΓΑ Ή ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 33

Έργα ασυμβίβαστα με το βουλευτικό αξίωμα

Απαγορεύεται στους υπαλλήλους η άσκηση έργων ασυμβίβαστων κατά τις κείμενες διατάξεις, με το βουλευτικό αξίωμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 32.

Άρθρο 34

Δικηγορική ιδιότητα

Η ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου είναι ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του δικηγόρου, εκτός αν ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά.

Άρθρο 35

Κατοχή δεύτερης θέσης

1. Απαγορεύεται ο διορισμός υπαλλήλου, με οποιαδήποτε σχέση, σε δεύτερη θέση:

- α) δημοσίων υπηρεσιών,
- β) νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,

γ) Ο.Τ.Α., συμπεριλαμβανομένων και των ενώσεων αυτών,

δ) δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών,

ε) νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή το κράτος κατέχει το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου και

στ) νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στα υπό στοιχεία β', γ', δ' και ε' νομικά πρόσωπα ή επιχορηγούνται από αυτά τακτικώς, κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή κατά τα οικεία καταστατικά ή που τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα κατέχουν το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου.

2. Διατάξεις ειδικών νόμων που επιτρέπουν το διορισμό σε δεύτερη θέση, εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Υπάλληλος που κατά παράβαση των διατάξεων των παραπάνω παραγράφων διορίζεται σε δεύτερη θέση και αποδέχεται το διορισμό του, θεωρείται ότι παραιτείται αυτοδίκαια από την πρώτη θέση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΩΛΥΜΑΤΑ

Άρθρο 36

Κώλυμα συμφέροντος

1. Ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται είτε ατομικώς είτε ως μέλος συλλογικού οργάνου να αναλαμβάνει την επίλυση ζητήματος ή να συμπράττει στην έκδοση πράξεων, εάν ο ίδιος ή σύζυγός του ή συγγενής του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό ή πρόσωπο με το οποίο τελεί σε σχέση ιδιαίτερης φιλίας ή έχθρας έχει πρόδηλο συμφέρον στην έκβαση της υπόθεσης.

2. Η παράβαση της διάταξης της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί λόγο ακυρώσεως της σχετικής διοικητικής πράξης.

3. Υπάλληλοι που είναι σύζυγοι ή συγγενείς μεταξύ τους έως και τον τρίτο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας δεν επιτρέπεται να είναι μέλη του ίδιου συλλογικού οργάνου.

Άρθρο 37

Κώλυμα εντοπιότητας

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη της οικείας συνδικαλιστικής οργάνωσης, είναι δυνατόν να ορίζεται ότι οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών δεν μπορούν να υπηρετούν στον τόπο καταγωγής των ίδιων ή των συζύγων τους.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν έχει εφαρμογή για την περιφέρεια τής διοικήσεως πρωτεύουσας και την περιφέρεια του Δήμου Θεσσαλονίκης και των όμορων δήμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 38

Αστική ευθύνη

1. Ο υπάλληλος ευθύνεται έναντι του Δημοσίου για

κάθε θετική ζημία την οποία προξένησε σε αυτό από δόλο ή βαρεία αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο υπάλληλος ευθύνεται επίσης για την αποζημίωση την οποία κατέβαλε το Δημόσιο σε τρίτους για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, εφόσον οφείλονται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια. Ο υπάλληλος δεν ευθύνεται έναντι των τρίτων για τις ανωτέρω πράξεις ή παραλείψεις του.

2. Σε περίπτωση δόλου του υπαλλήλου, αυτός παραπεμπεται υποχρεωτικώς στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Σε περίπτωση βαρείας αμέλειας, αν ο υπάλληλος παραπεμφθεί, το Ελεγκτικό Συνέδριο, εκτιμώντας τις ειδικές περιστάσεις, μπορεί να καταλογίσει σε αυτόν μέρος μόνο της ζημίας που επήλθε στο Δημόσιο ή της αποζημίωσης που το τελευταίο υποχρεώθηκε να καταβάλει.

3. Αν περισσότεροι υπάλληλοι προξένησαν από κοινού ζημία στο Δημόσιο, ευθύνονται εις ολόκληρον κατά τις διατάξεις του αστικού δικαίου.

4. Η αξίωση του Δημοσίου για αποζημίωση έναντι των υπαλλήλων του στις περιπτώσεις της παρ. 1 παραγράφου σε δύο (2) έτη. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η διετία αρχίζει αφότου επήλθε η ζημία και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου, αφότου το Δημόσιο κατέβαλε την αποζημίωση.

5. Η αστική ευθύνη των δημοσίων υπολόγων και των διατακτών διέπεται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.

6. Ειδικές διατάξεις για την προσωπική αστική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων έναντι των τρίτων διατηρούνται σε ισχύ.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΜΟΝΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 39

Δικαίωμα μονιμότητας - Εξαιρέσεις

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι, εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν.

2. Εξαιρούνται από τη μονιμότητα οι κατά την παρ. 5 του άρθρου 103 του Συντάγματος υπάλληλοι.

3. Μόνιμοι υπάλληλοι, οι οποίοι, σύμφωνα με ειδικές διατάξεις, καταλαμβάνουν θέσεις υπαλλήλων της παρ. 2, διατηρούν τη μονιμότητά τους.

Άρθρο 40

Δοκιμαστική υπηρεσία - Μονιμοποίηση

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που διορίζονται σε οργανικές θέσεις, διανύουν διετή δοκιμαστική υπηρεσία, κατά τη διάρκεια της οποίας απολύονται για λόγους που ανάγονται στην υπηρεσία τους μόνο μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Οι δόκιμοι υπάλληλοι, κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας τους, παρακολουθούν υποχρεωτικά προγράμματα εισαγωγικής εκπαίδευσης που οργανώνονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας, το υπηρεσιακό συμβούλιο υποχρεούται να αποφασίσει αν ο δόκιμος υπάλληλος είναι κατάλληλος για μονιμοποίηση. Για το σκοπό αυτόν συνεκτιμά τα προσόντα του υπαλλήλου, όπως προκύπτουν από τις εκθέσεις αξιολόγησης και τα λοιπά

στοιχεία του προσωπικού του μητρώου, λαμβάνοντας υπόψη την επίδοσή του στο πρόγραμμα εισαγωγικής εκπαίδευσης και την επιμέλεια την οποία επέδειξε σε αυτό.

4. Ο υπάλληλος που κρίνεται κατάλληλος για μονιμοποίηση, μονιμοποιείται με πράξη του οργάνου που είναι αρμόδιο για το διορισμό. Με όμοια πράξη απολύεται ο υπάλληλος που κρίνεται ακατάλληλος.

5. Κατά της απόφασης του υπηρεσιακού συμβουλίου για τη μη μονιμοποίηση δόκιμου υπαλλήλου, καθώς και κατά της απόφασης απόλυσής του, σύμφωνα με την παρ. 1, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

6. Υπάλληλοι που διορίζονται με ειδικές διατάξεις απευθείας στο βαθμό Α' ή ανώτερο, καθώς και οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, δεν διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία.

7. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν δοκιμαστική υπηρεσία μεγαλύτερης διάρκειας εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΙΣΘΟΣ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 41

Δικαίωμα - Αξίωση μισθού

1. Ο υπάλληλος έχει δικαίωμα σε μισθό. Ο μισθός καθορίζεται σε μηνιαία βάση και έχει σκοπό την αξιοπρεπή διαβίωση του υπαλλήλου.

2. Οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης.

3. Η αξίωση του υπαλλήλου για το μισθό αρχίζει από την ανάληψη υπηρεσίας.

4. Προκειμένου περί υπαλλήλου, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας στα καθήκοντά του, η αξίωση για πλήρη μισθό αρχίζει από την επανάληψη των καθηκόντων του.

5. Η αξίωση του υπαλλήλου για μισθό παύει με τη λύση της υπαλληλικής σχέσης.

6. Οι αποδοχές που παρέχονται μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης αντί για σύνταξη, σύμφωνα με τη συνταξιοδοτική νομοθεσία, δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις της παρ. 5.

Άρθρο 42

Χρόνος καταβολής μισθού

Ο μισθός προκαταβάλλεται στην αρχή κάθε δεκαπενθήμερου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται διαφορετικά ο χρόνος καταβολής του μισθού.

Άρθρο 43

Πότε δεν οφείλεται μισθός

1. Δεν οφείλεται μισθός, όταν ο υπάλληλος από υπαιτιότητά του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει.

2. Η περικοπή του μισθού στις περιπτώσεις της παρ. 1 ενεργείται με πράξη του αρμόδιου για την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών οργάνου, το οποίο οφείλει να ειδοποιήσει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας προσωπικού ή της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος. Κατά της πράξης αυτής, η οποία κοινοποιείται με απόδειξη στον υπάλληλο, επιτρέπεται προσφυγή

στο υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση. Η άσκηση της προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφαινεται οριστικώς.

3. Σε περίπτωση κινήσεως της διαδικασίας απολύσεως του υπαλλήλου λόγω ανίατης ασθένειας καταβάλλεται ο μισθός ενέργειας ή διαθεσιμότητας ως τη λύση της υπαλληλικής σχέσης, όχι όμως πέρα από έξι (6) μήνες από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας ή της διαθεσιμότητας.

Άρθρο 44

Όροι υγιεινής και ασφάλειας

1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα στη διασφάλιση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας τους.

2. Για τους όρους υγιεινής και ασφάλειας του χώρου εργασίας των υπαλλήλων και για τον έλεγχο τήρησής τους ισχύουν οι ειδικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρο 45

Ελευθερία της έκφρασης

1. Η ελευθερία της έκφρασης των πολιτικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων, όπως και των επιστημονικών απόψεων και της υπηρεσιακής κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής, αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων και τελεί υπό την εγγύηση του Κράτους. Δεν επιτρέπονται διακρίσεις των υπαλλήλων λόγω των πεποιθήσεων ή των απόψεών τους ή της κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής.

2. Η συμμετοχή των υπαλλήλων στην πολιτική ζωή της Χώρας επιτρέπεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 46

Συνδικαλιστική ελευθερία και δικαίωμα απεργίας

1. Η συνδικαλιστική ελευθερία και η ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών με αυτή δικαιωμάτων διασφαλίζονται στους υπαλλήλους.

2. Οι υπάλληλοι μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν συνδικαλιστικές οργανώσεις, να γίνονται μέλη τους και να ασκούν τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα.

3. Η απεργία αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων και ασκείται από τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις ως μέσο για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών, συνδικαλιστικών, κοινωνικών και ασφαλιστικών συμφερόντων τους και ως εκδήλωση αλληλεγγύης προς άλλους εργαζόμενους για τους αυτούς σκοπούς. Το δικαίωμα της απεργίας ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που το ρυθμίζει.

4. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να διαπραγματεύονται με τις αρμόδιες αρχές για τους όρους, την αμοιβή και τις συνθήκες εργασίας των μελών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Άρθρο 47

Υπηρεσιακή εκπαίδευση

1. Η υπηρεσιακή εκπαίδευση είναι δικαίωμα του υπαλλήλου. Η εκπαίδευση γίνεται με τη συμμετοχή του

υπαλλήλου σε προγράμματα εισαγωγικής εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης. Τα προγράμματα εκτελούνται στην Ελλάδα, ιδίως στο πλαίσιο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης ή στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

2. Η εισαγωγική εκπαίδευση είναι υποχρεωτική, γίνεται κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας του υπαλλήλου και έχει ως σκοπό την εξοκείωση του υπαλλήλου με τα αντικείμενα της υπηρεσίας του και τα καθήκοντά του ως δημόσιου υπαλλήλου γενικότερα.

3. Η υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να μεριμνά για την επιμόρφωση των υπαλλήλων της σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους ανεξάρτητα από την κατηγορία, τον κλάδο, την ειδικότητα και το βαθμό τους. Η επιμόρφωση μπορεί να είναι γενική ή να έχει τη μορφή εξειδίκευσης σε αντικείμενα της υπηρεσίας του υπαλλήλου. Η συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα επιμόρφωσης μπορεί να ορίζεται και ως υποχρεωτική.

4. Η μετεκπαίδευση έχει ως σκοπό την απόκτηση από τον υπάλληλο των ειδικών γνώσεων που είναι απαραίτητες για την άσκηση των καθηκόντων του. Γίνεται σε φορείς δημόσιους ή ιδιωτικούς, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ιδίως σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.. Η μετεκπαίδευση μπορεί να ορίζεται και ως υποχρεωτική.

5. Η μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται με τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών σε αναγνωρισμένα Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Ως προγράμματα ή κύκλοι μεταπτυχιακών σπουδών νοούνται τα οργανωμένα προγράμματα ή κύκλοι που οδηγούν στη λήψη διδακτορικού διπλώματος, μεταπτυχιακού τίτλου ή πιστοποιητικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

Άρθρο 48

Δικαίωμα κανονικής άδειας

1. Δημόσιοι υπάλληλοι που συμπληρώνουν δημόσια πραγματική υπηρεσία ενός (1) έτους, δικαιούνται κανονική άδεια απουσίας με αποδοχές, η διάρκεια της οποίας ορίζεται σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες αν ακολουθούν εβδομάδα πέντε (5) εργάσιμων ημερών και είκοσι τέσσερις (24) εργάσιμες ημέρες αν ακολουθούν εβδομάδα έξι (6) εργάσιμων ημερών.

Ο χρόνος της κανονικής άδειας επαυξάνεται κατά μία εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης και μέχρι τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου των είκοσι πέντε (25) ή τριάντα (30) εργάσιμων ημερών προκειμένου για πενήντα ή εξημέρη εβδομάδα εργασίας, αντίστοιχα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να προσαυξάνεται ως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται σε όσους έχουν κατά τις κείμενες διατάξεις διακοπές εργασίας. Οι υπάλληλοι αυτοί μπορούν, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι ανάγκης, να παίρνουν κανονική άδεια με αποδοχές ως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κατ' έτος.

Άρθρο 49

Χορήγηση κανονικής άδειας

1. Δεκαπέντε (15) ημέρες από την κανονική άδεια

χορηγούνται υποχρεωτικά, εφόσον το ζητήσει ο υπάλληλος, από 15 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει σε υπηρεσίες οι οποίες έχουν καθοριστεί με απόφαση του οικείου υπουργού και κατά την περίοδο αυτή βρίσκονται στην αιχμή της λειτουργίας τους ή λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση. Όταν με αίτηση του υπαλλήλου ολοκληρωθεί η άδεια χορηγείται εκτός από την περίοδο αυτή, προσαυξάνεται κατά πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Η προσαύξηση αυτή δεν χορηγείται όταν ο υπάλληλος κάνει χρήση της κανονικής του άδειας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

2. Η υπηρεσία στην οποία ανήκει ο υπάλληλος χορηγεί υποχρεωτικά σε αυτόν μέσα στο δεύτερο εξάμηνο κάθε έτους την κανονική άδεια που δικαιούται και αν ακόμα δεν τη ζητήσει.

3. Επιτρέπεται να μην χορηγείται, να περιορίζεται ή να ανακαλείται η κανονική άδεια προκειμένου να αντιμετωπιστούν έκτακτες ανάγκες της υπηρεσίας, μετά όμως από έγκριση του οργάνου που προϊστάται εκείνου το οποίο είναι αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας. Αν τέτοιο όργανο δεν υπάρχει, αποφασίζει το αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας όργανο.

4. Η άδεια που δεν χορηγήθηκε κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, χορηγείται υποχρεωτικά το επόμενο έτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ

Άρθρο 50

Δικαίωμα ειδικής άδειας

1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου και τριών (3) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β' βαθμού.

Επίσης δικαιούνται κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μιας (1) έως τριών (3) ημερών, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου.

2. Υπάλληλοι που πάσχουν ή έχουν τέκνα που πάσχουν από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας, δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Πρόνοιας, καθορίζονται τα νοσήματα του προηγούμενου εδαφίου.

3. Υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος άδεια με αποδοχές έξι (6) εργάσιμων ημερών επιπλέον της κανονικής τους άδειας.

4. Λοιπές άδειες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις διατηρούνται.

Άρθρο 51

Άδειες χωρίς αποδοχές

1. Επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτησή του, άδειας άνευ αποδοχών, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.

2. Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών συνολικής διάρκειας έως δύο (2) ετών, ύστερα από αίτησή τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους.

3. Υπάλληλος, του οποίου ο σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

4. Στον υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε (5) έτη, η οποία μπορεί να παραταθεί με την ίδια διαδικασία για μια ακόμα πενταετία. Αν ο υπάλληλος δεν εμφανιστεί να αναλάβει καθήκοντα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της άδειας, θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία.

5. Ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας μόνο στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων 1 και 4.

6. Κατά τη διάρκεια της άδειας της παρ. 4 ο υπάλληλος υποχρεούται να καταβάλλει τις νόμιμες κρατήσεις για κύρια και επικουρική ασφάλιση και τα ταμεία πρόνοιας, οι οποίες αντιστοιχούν στο βαθμό ή το μισθό της υπηρεσίας του στην Ελλάδα, στην οποία ανήκει οργανικά.

Άρθρο 52

Άδειες μητρότητας

1. Στις υπαλλήλους οι οποίες κυφορούν χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό. Η άδεια λόγω κυφορίας χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντα γιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού.

2. Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος πέντε (5) μηνών.

3. Σε κυφορούσες υπαλλήλους που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται κανονική άδεια κυφορίας με αποδοχές, μετά από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημοσίου νοσηλευτικού ιδρύματος.

4. Στις υπαλλήλους που υιοθετούν τέκνο χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών.

5. Επιδόματα λόγω τοκετού, που καταβλήθηκαν στην υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου λόγω υποχρεωτικής ασφάλισης σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκπίπτουν από τις αποδοχές που καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας, εφόσον η ασφάλιση θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου.

Άρθρο 53

Δευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 51 άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών.

2. Στις μητέρες υπαλλήλους ο χρόνος εργασίας μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως, εφόσον έχουν τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών, και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχουν τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. Η μητέρα υπάλληλος δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του κατά το προηγούμενο εδάφιο μειωμένου ωραρίου.

3. Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παρ. 1, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 για το ίδιο διάστημα.

4. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 δικαιούται ο γονέας που ασκεί τη γονική μέριμνα.

5. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 54

Δικαίωμα αναρρωτικής άδειας

1. Ο υπάλληλος που έχει συμπληρώσει τριετή πραγματική υπηρεσία και είναι ασθενής ή χρειάζεται να αναρρώσει, δικαιούται αναρρωτική άδεια με αποδοχές τόσων μηνών όσα είναι τα έτη της υπηρεσίας του, από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που τυχόν έχει λάβει μέσα στην προηγούμενη πενταετία. Αναρρωτική άδεια χορηγούμενη χωρίς διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί τους δώδεκα (12) μήνες.

2. Υπάλληλος με πραγματική υπηρεσία λιγότερη από τρία (3) έτη δικαιούται, για τους ίδιους λόγους, αναρρωτική άδεια με αποδοχές τόσων μηνών όσα τα έτη υπηρεσίας του, από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που έχει μέχρι τότε λάβει.

Χρόνος υπηρεσίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών θεωρείται ως πλήρες έτος.

3. Στην αναρρωτική άδεια συνυπολογίζονται και οι ημέρες απουσίας λόγω ασθένειας που προηγήθηκαν της άδειας.

4. Οι υπάλληλοι που πάσχουν από δυσίατα νοσήματα δικαιούνται αναρρωτικές άδειες, των οποίων η διάρκεια είναι διπλάσια από τη διάρκεια των αδειών των προηγούμενων παραγράφων.

5. Τα δυσίατα νοσήματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.

Άρθρο 55
Χορήγηση αναρρωτικής άδειας

1. Η αναρρωτική άδεια χορηγείται ανά τρίμηνο ή σε περίπτωση δυσιαιτων νοσημάτων ανά εξάμηνο, κατ' ανώτατο όριο, ύστερα από γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 166.

2. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χορηγούνται:

α) με υπεύθυνη δήλωση του υπαλλήλου ή γνωμάτευση θεράποντος γιατρού έως δύο (2) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από τέσσερις (4) ημέρες κατ' έτος, β) με γνωμάτευση του θεράποντα γιατρού έως τρεις (3) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από έξι (6) κατ' έτος, γ) με γνωμάτευση του διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου έως πέντε (5) ημέρες κάθε φορά και όχι πέραν των δέκα (10) ημερών κατ' έτος.

Το σύνολο των βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών των περιπτώσεων (α), (β) και (γ), που χορηγούνται χωρίς γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής, δεν υπερβαίνει αθροιστικά τις δέκα (10) ημέρες το χρόνο.

3. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δεχτεί την επίσκεψη του ελεγκτή γιατρού.

4. Η αποστολή γιατρού για έλεγχο υπαλλήλου, που κάνει χρήση βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών κατ' επανάληψη, είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία.

Άρθρο 56
Διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας

1. Η αναρρωτική άδεια χορηγείται ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου ή και αυτεπαγγέλτως.

2. Αναρρωτική άδεια πέραν των δέκα (10) ημερών κατ' έτος χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, με εξαίρεση την περίπτωση που η άδεια χορηγείται βάσει κοινής γνωμάτευσης του διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου και ενός γιατρού του ίδιου νοσοκομείου.

3. Το αρμόδιο για τη χορήγηση της αναρρωτικής άδειας όργανο είτε χορηγεί ολόκληρη την άδεια που προτείνει η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ή, εάν κρίνει τη γνωμάτευσή της ως αναίτιολογητη, παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο για εξέταση στη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της γνωμάτευσης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, να ζητήσει με ένστασή του νέα εξέταση από την οικεία δευτεροβάθμια επιτροπή είτε όταν η πρωτοβάθμια έχει απορρίψει εξ ολοκλήρου την αίτησή του είτε όταν η απόφαση της πρωτοβάθμιας επιτροπής δεν είναι ομόφωνη. Η αναρρωτική άδεια που προτείνεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή χορηγείται υποχρεωτικά.

4. Δικαίωμα ένστασης ενώπιον της πρωτοβάθμιας ή της ειδικής υγειονομικής επιτροπής έχουν η υπηρεσία και ο υπάλληλος για την κατ' εξαίρεση χορήγησης άδειας σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου αυτού.

5. Η αίτηση υπαλλήλου για παράταση αναρρωτικής άδειας υποβάλλεται το αργότερο μέσα στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του χρόνου της άδειας που του έχει χορηγηθεί.

6. Ύστερα από κάθε εξέταση, καθώς και μετά τη λήξη του ανώτατου χρονικού ορίου αναρρωτικής άδειας οι υγειονομικές επιτροπές γνωμοδοτούν εάν η νόσος είναι ιάσιμη ή όχι. Στη δεύτερη περίπτωση και αφού η γνωμάτευση γίνει οριστική, ο υπάλληλος απολύεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 154. Οι προϊστάμενες αρχές

της οικείας υπηρεσίας μπορούν να παραπέμπουν και αυτεπαγγέλτως υπαλλήλους στις δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές για απόλυσή τους, εάν κρίνουν ότι δεν μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας και πριν χορηγηθεί αναρρωτική άδεια ή μετά τη λήξη αναρρωτικής άδειας.

7. Κατά της γνωμοδότησης αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής για απαλλαγή εκ της υπηρεσίας λόγω ασθένειας, δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να ασκήσει προσφυγή σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της υγειονομικής επιτροπής ενώπιον της επιτροπής προσφύγων του άρθρου 167, με την επιφύλαξη της διάταξης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 168. Στην ίδια επιτροπή μπορεί να ασκήσει προσφυγή ο υπάλληλος κατά της γνωμάτευσης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής με την οποία κρίθηκε κανός για ανάληψη υπηρεσίας.

8. Ο υπάλληλος είναι υποχρεωμένος να παρουσιάζεται για ιατρική εξέταση, εφόσον το ζητήσει η επιτροπή. Αν δεν παρουσιαστεί, δεν χορηγείται αναρρωτική άδεια.

9. Ο υπάλληλος, ο οποίος βρίσκεται δικαιολογημένα εκτός της έδρας του, υποχρεούται, αμέσως μόλις ασθενήσει, να υποβάλει αίτηση χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην πλησιέστερη υγειονομική επιτροπή. Αν η υγειονομική επιτροπή δεν εξετάσει για οποιονδήποτε λόγο τον υπάλληλο έως ότου επανέλθει στην έδρα του, υποχρεούται να διαβιβάσει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά στην υγειονομική επιτροπή της έδρας του υπαλλήλου.

10. Αν η αρμόδια υγειονομική επιτροπή κρίνει ότι για τη χορήγηση αναρρωτικής άδειας είναι αναγκαία η παρακολούθηση του υπαλλήλου για ορισμένο διάστημα σε νοσηλευτικό ίδρυμα, η άδεια δεν χορηγείται χωρίς την παρακολούθηση αυτή.

11. Τυχόν γνωμάτευση δευτεροβάθμιας υγειονομικής επιτροπής για μη χορήγηση εν όλω ή εν μέρει άδειας δεν επιφέρει συνέπειες σε βάρος του υπαλλήλου, εφόσον η άδεια αυτή έχει ήδη διανυθεί βάσει γνωμάτευσης πρωτοβάθμιας επιτροπής, εκτός εάν για τη χορήγησή της διαπιστώνεται βαρεία αμέλεια ή δόλος του υπαλλήλου.

12. Ειδικές διατάξεις για έλεγχο της κατ' οίκον ασθένειας των υπαλλήλων διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 57
Υγειονομική περίθαλψη - Έξοδα κηδείας

1. Οι υπάλληλοι και τα μέλη της οικογένειάς τους έχουν δικαίωμα σε υγειονομική περίθαλψη που περιλαμβάνει νοσοκομειακή, ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Πρόνοιας, καθορίζονται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις, οι φορείς παροχής της υγειονομικής περίθαλψης, τα μέλη της οικογένειας του υπαλλήλου που δικαιούνται περίθαλψη, καθώς και η τυχόν συμμετοχή των υπαλλήλων στις δαπάνες για φαρμακευτική περίθαλψη.

3. Η υπηρεσία έχει υποχρέωση να καταβάλει τα έξοδα κηδείας των υπαλλήλων, των συζύγων και των τέκνων τους, εφόσον αυτά προστατεύονται και συντηρούνται από αυτούς. Από τα έξοδα αυτά εκπίπτει κάθε ποσό που καταβάλλεται βάσει των κειμένων διατάξεων για την ίδια αιτία από ασφαλιστικό οργανισμό ή από οποιονδήποτε άλλο δημόσιο φορέα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος καταβολής των εξόδων κηδείας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 58

Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης

1. Για τη συμμετοχή του σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Άδεια δεν χορηγείται αν ο υπάλληλος έχει υπερβεί κατά το χρόνο, για τον οποίο ζητείται η άδεια, το 50ό έτος της ηλικίας του ή δεν έχει συμπληρώσει τρία (3) χρόνια πραγματικής υπηρεσίας. Προκειμένου για συμμετοχή σε προγράμματα μετεκπαίδευσης με διάρκεια μικρότερη του έτους, άδεια δεν χορηγείται εάν ο υπάλληλος έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του.

2. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης χορηγείται από τον αρμόδιο υπουργό ή από τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο συνεκτιμά τη συνάφεια της μετεκπαίδευσης ή της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης με το αντικείμενο της υπηρεσίας του, καθώς και την υπηρεσιακή επίδοση, τις γνώσεις και την ηλικία του υπαλλήλου. Ειδικά, προκειμένου περί εκπαιδευτικής άδειας στο εξωτερικό, απαιτείται πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο υπάλληλος.

3. Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, εάν ο υπάλληλος έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Υποτροφία από άλλο Ίδρυμα ή οργανισμό ημεδαπό, διεθνή ή αλλοδαπό ή αλλοδαπή κυβέρνηση για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση σχετιζόμενη με το αντικείμενο της υπηρεσίας του υπαλλήλου συνεκτιμάται για τη χορήγηση της άδειας. Η άρνηση χορήγησης της άδειας πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

4. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ή τα τέσσερα (4) χρόνια, αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου δεν μπορεί να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης πέραν των πέντε (5) ετών.

5. Ο υπάλληλος, στον οποίο χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης, λαμβάνει τις αποδοχές του. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες κατά 15%. Μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου μπορεί να χορηγηθούν αποδοχές αυξημένες έως και 75%. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες στο διπλάσιο. Η προσαύξηση των αποδοχών μειώνεται κατά το μέρος που καλύπτεται από υποτροφία ή άλλου είδους χρηματική αμοιβή ή αποζημίωση που τυχόν χορηγείται στον υ-

πάλληλο στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Ο υπάλληλος δικαιούται επίσης οδοιπορικά έξοδα μετάβασης και επιστροφής.

6. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης μπορεί να ανακαλείται για εξαιρετικούς λόγους που αφορούν στην υπηρεσία ή για λόγους που ανάγονται στην επίδοση του υπαλλήλου πριν από την πάροδο του χρόνου της λήξης της, με πράξη του αρμόδιου για τη χορήγησή της οργάνου, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη και ειδικώς αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

7. Μετά το τέλος της άδειας εκπαίδευσης ο υπάλληλος υποχρεούται να υπηρετήσει στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Το διάστημα αυτό δεν μπορεί να είναι λιγότερο από τρία (3) ούτε περισσότερο από δέκα (10) έτη. Σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης του αυτής ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της άδειας, ο οποίος δεν υπολογίζεται στην περίπτωση αυτή ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων κατά τη διάρκεια της άδειας του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 59

Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους

1. Άδειες μικρής χρονικής διάρκειας χορηγούνται υποχρεωτικά, μετά από αίτησή τους, σε υπαλλήλους που μετέχουν σε διαγωνισμούς για να πάρουν υποτροφία ή να εισαχθούν στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ή για να επιλεγούν για φοίτηση σε κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών, σε αντικείμενα που ενδιαφέρουν την υπηρεσία.

2. Όμοιες άδειες μπορεί να χορηγούνται για συμμετοχή σε συνέδρια, συνδιασκέψεις, σεμινάρια και κάθε είδους συναντήσεις επιστημονικού χαρακτήρα, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, εφόσον η συμμετοχή κρίνεται συμφέρουσα για την υπηρεσία.

3. Οι άδειες των προηγούμενων παραγράφων χορηγούνται από τον οικείο υπουργό ή τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, κατά περίπτωση, μετά από γνώμη του άμεσου προϊστάμενου του υπαλλήλου, με αποδοχές για όλο το χρόνο κατά τον οποίο ο υπάλληλος μετέχει στο διαγωνισμό ή τις λοιπές δραστηριότητες. Στο χρόνο αυτόν προστίθενται οι ημέρες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση και την επιστροφή του υπαλλήλου.

Άρθρο 60

Άδειες εξετάσεων

1. Στους υπαλλήλους που είναι μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, σε σχολεία και ιδρύματα και των τριών βαθμίδων εκπαίδευσης, χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές.

2. Η άδεια εξετάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες κάθε έτος και χορηγείται συνεχώς ή τμηματικώς κατά την εξεταστική περίοδο που ζητά ο ενδιαφερόμενος. Οι άδειες εξετάσεων χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι δύο το πολύ εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο υπάλληλος εξακολουθεί να φοιτά. Για κάθε ημέρα εξετάσεων χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΗΘΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Άρθρο 61
Έπαινος - Μετάλλιο

1. Για πράξεις εξαιρετικές κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους, που δεν επιβάλλονται από τα καθήκοντά τους, μπορεί να απονέμονται στους υπαλλήλους οι ακόλουθες κατά περίπτωση ηθικές αμοιβές:

- α) έπαινος,
- β) μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων με δίπλωμα.

2. Το σχήμα, οι διαστάσεις και οι παραστάσεις που αποτυπώνονται στο μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων και ο τύπος και το περιεχόμενο του διπλώματος, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 62
Τρόπος απονομής ηθικών αμοιβών
Δημοσιοποίηση απονομής

1. Ο έπαινος απονέμεται με απόφαση του αρμόδιου υπουργού, μετά από σύμφωνη και ειδικά αιτιολογημένη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Το μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων απονέμεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του αρμόδιου υπουργού, μετά από ειδικά αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Η πράξη απονομής ηθικής αμοιβής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ανακοινώνεται με εγκύκλιο σε όλες τις υπηρεσίες του υπουργείου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου στο οποίο ανήκει ο υπάλληλος.

Άρθρο 63
Ευαρέσκεια

1. Στους υπαλλήλους, που αποχωρούν μετά από τριακονταετή τουλάχιστον ευδόκιμο παραμονή, μπορεί να απονεμηθεί η ευαρέσκεια της υπηρεσίας.

2. Η ευαρέσκεια απονέμεται με την πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης και περιλαμβάνεται στο κείμενο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 64
Βράβευση προτάσεων ή μελετών

1. Σε υπαλλήλους, οι οποίοι με δική τους πρωτοβουλία συντάσσουν και υποβάλλουν αξιολογη πρωτότυπη πρόταση ή μελέτη, που αφορά είτε τα αντικείμενα αρμοδιότητας της υπηρεσίας τους είτε την καλύτερη οργάνωση ή τη βελτίωση της αποδοτικότητας της δημόσιας υπηρεσίας, παρέχονται χρηματικά βραβεία.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται τα όργανα, η διαδικασία αξιολόγησης και βράβευσης των προτάσεων ή μελετών, ο τρόπος αξιοποίησής τους, το ύψος των χρηματικών βραβείων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Το χρηματικό βραβείο παρέχεται στο δικαιούχο και μετά την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Άρθρο 65
Τοποθέτηση

1. Ο υπάλληλος, μετά το διορισμό του, τοποθετείται, με απόφαση του προϊστάμενου της οικείας αρχής και μετά γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, σε θέση για την κατάληψη της οποίας συμμετείχε στη διαδικασία πρόσληψης. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος μπορεί να τοποθετηθεί σε περισσότερες θέσεις, συνεκτιμάται για την τοποθέτησή του σε συγκεκριμένη θέση η αίτηση προτίμησης που τυχόν έχει υποβάλει. Γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου δεν απαιτείται, εάν από τη διαδικασία πρόσληψης προκύπτουν η θέση και η υπηρεσιακή μονάδα, στην οποία πρόκειται να προσληφθεί ο υπάλληλος.

2. Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων τοποθετούνται, με απόφαση της οικείας αρχής και μετά γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, ανάλογα με τα προσόντα, τις εμπειρίες και την ειδικευση που διαθέτουν. Το υπηρεσιακό συμβούλιο συνεκτιμά επίσης το συνολικό χρόνο υπηρεσίας, το χρόνο υπηρεσίας κατά περιοχή, την οικογενειακή κατάσταση, την ηλικία, τη συνυπηρέτηση συζύγου και την εντοπιότητα. Η τοποθέτηση σε θέσεις της ίδιας αρχής γίνεται χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 66
Μετακίνηση

1. Μετακίνηση υπαλλήλου από μία οργανική μονάδα σε άλλη της ίδιας αρχής πραγματοποιείται με απόφαση του προϊστάμενου της.

2. Μετακίνηση προϊσταμένων γίνεται σε αντίστοιχης βαθμίδας οργανική μονάδα.

3. Για μετακίνηση σε οργανική μονάδα που εδρεύει σε περιοχή άλλου δήμου ή κοινότητας, το οικείο όργανο υποχρεούται να λάβει υπόψη του κριτήρια όπως ο τόπος κατοικίας του υπαλλήλου, η κατάσταση υγείας του, η οικογενειακή του κατάσταση και η συνυπηρέτηση συζύγου.

Άρθρο 67
Μετάθεση

1. Μετάθεση επιτρέπεται μετά από αίτηση του υπαλλήλου ή αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία, μόνο όταν υπάρχει κενή θέση.

2. Οι μεταθέσεις μετά από αίτηση του υπαλλήλου προηγούνται των μεταθέσεων χωρίς αίτηση. Οι μεταθέσεις, μετά από αίτηση, υπαλλήλων που πάσχουν από δυσίατα νοσήματα, προηγούνται των λοιπών κατηγοριών μεταθέσεων μετά από αίτηση. Μετάθεση πολυτέκνων δεν είναι δυνατή χωρίς αίτησή τους.

3. Για τη διενέργεια μεταθέσεων λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του συνολικού χρόνου υπηρεσίας του υπαλλήλου, του χρόνου υπηρεσίας κατά περιοχή, της οικογενειακής του κατάστασης, της ηλικίας, της συνυπηρέτησης και της εντοπιότητας, αξιολογούμενα με συντελεστές βαρύτητας (μόρια). Η οικογενειακή κατά-

σταση αξιολογείται με συντελεστή τρία (3) για το σύζυγο, τρία (3) για το πρώτο και πέντε (5) για κάθε επόμενο ανήλικο τέκνο ή τέκνο που σπουδάζει σε σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας του. Στους άγαμους, διαζευγμένους, χήρους και εν διαστάσει γονείς τέκνων από τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, για τα οποία τους έχει αποδεδειγμένα ανατεθεί η επιμέλεια, οι συντελεστές βαρύντητες προσαυξάνονται κατά ένα (1) για κάθε τέκνο. Η ηλικία των ετών 40, 41 - 50 και 51 - 60 αξιολογείται με τους συντελεστές ένα (1), δύο (2) και τρία (3), αντίστοιχα.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου υπουργού, καθορίζονται συντελεστές, πλην των προσδιοριζομένων στην προηγούμενη παράγραφο, ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας και τις ειδικότερες ανάγκες της υπηρεσίας, η διαδικασία με βάση πίνακες μεταθετών, η δυνατότητα εξαιρέσεων από μεταθέσεις και η δυνατότητα προσωρινής αναστολής αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια των μεταθέσεων, κατά υπουργείο ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή κλάδο προσωπικού αυτών. Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα επιτρέπεται, ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας και τις ειδικότερες ανάγκες της υπηρεσίας, η προσθήκη και άλλων, μέχρι τριών το πολύ, κριτηρίων και ο καθορισμός των συντελεστών αυτών. Με τα ίδια διατάγματα επιτρέπεται να μη λαμβάνεται υπόψη το κριτήριο της εντοπιότητας, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τη φύση της υπηρεσίας.

Τυχόν τροποποίηση των προεδρικών διαταγμάτων της παρούσας παραγράφου δεν θίγει τους ισχύοντες πίνακες μεταθετών ούτε τη διαδικασία κατάρτισης πινάκων μεταθετών που έχει ήδη αρχίσει.

5. Η μετάθεση των υπαλλήλων διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

6. Με το έγγραφο, με το οποίο ανακινώνεται στον υπάλληλο η μετάθεσή του, τάσσεται ανάλογα με την απόσταση και τα μέσα συγκοινωνίας, η αναγκαία για τη μετάβαση στη νέα του θέση προθεσμία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα και για μεταθέσεις προς ή από το εξωτερικό τους δύο (2) μήνες.

7. Οι υπάλληλοι δεν μετατίθενται πριν συμπληρώσουν διετία στην υπηρεσία που τοποθετήθηκαν κατά το διορισμό τους.

8. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 5, μετάθεση πριν από την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος είτε σε περίπτωση αμοιβαίας αίτησης υπαλλήλων του ίδιου κλάδου είτε για σοβαρούς υπηρεσιακούς ή προσωπικούς λόγους.

9. Η μετά από αίτηση του υπαλλήλου μετάθεσή του σε παραμεθόρια περιοχή με σκοπό τη συνυπηρέτηση συζύγων είναι υποχρεωτική.

10. Ειδικές διατάξεις που αφορούν τις μεταθέσεις εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 68 Απόσπασμα

1. Με απόφαση των οικείων υπουργών επιτρέπεται η απόσπασμα υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών κάθε μορφής ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σε υπηρεσία άλλου υπουργείου ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για την αντιμετώπιση σοβαρών και επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών προσωρινού χαρακτήρα μετά από

γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων.

2. Απόσπασμα υπαλλήλων από μία αρχή σε άλλη του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου επιτρέπεται για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών με απόφαση του οικείου υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Απόσπασμα για προσωπικούς λόγους είναι δυνατή κατ' εξαίρεση και εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν.

4. Η διάρκεια των ανωτέρω αποσπάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη συνολικά.

5. Η απόσπασμα παύει αυτοδικαίως όταν λήξει το χρονικό όριο της παρ. 4. Ο υπάλληλος με τη λήξη της απόσπασμα επανέρχεται υποχρεωτικά στη θέση του χωρίς άλλη διατύπωση.

6. Σε περίπτωση που ο αποσπασθείς υπάλληλος επιλεγεί ως προϊστάμενος οργανικής μονάδας, επέρχεται αυτοδικαίως παύση της απόσπασμα από την τοποθέτησή του ως προϊσταμένου.

7. Η απόσπασμα μπορεί να παύει οποτεδήποτε πριν από τη λήξη του χρονικού ορίου της παρ. 4 για λόγους αναγόμενους στην υπηρεσία.

8. Στην περίπτωση της παρ. 1, αποσπασμένος υπάλληλος που συμπλήρωσε διετία συνεχώς ή διακεκομμένα, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί πριν να παρέλθει τριετία από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασμα. Για εξαιρετικούς λόγους επιτρέπεται απόσπασμα μέχρι τεσσάρων (4) μηνών και πριν από την πάροδο της τριετίας.

9. Απαγορεύεται η απόσπασμα του υπαλλήλου κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας.

10. Με την απόφαση της απόσπασμα καθορίζεται η υπηρεσία η οποία επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπασμένου υπαλλήλου.

11. Επιτρέπεται η απόσπασμα σε γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τις ισχύουσες ειδικές διατάξεις.

12. Ειδικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΜΕΤΑΤΑΞΗ

Άρθρο 69

Μετάταξη από κλάδο σε κλάδο της ίδιας κατηγορίας

Μετάταξη υπαλλήλου σε κενή θέση άλλου κλάδου της ίδιας κατηγορίας του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αντίστοιχα, επιτρέπεται είτε με πρωτοβουλία της υπηρεσίας είτε μετά από αίτηση του υπαλλήλου. Ο μετατασσόμενος πρέπει να έχει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την κατάληψη της θέσης στην οποία μετατάσσεται. Δεν επιτρέπεται μετάταξη δόκιμου υπαλλήλου.

Άρθρο 70

Μετάταξη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας

1. Μετάταξη υπαλλήλου σε κενή θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αντίστοιχα, επιτρέπεται με αίτηση του υπαλλήλου. Ο μετατασσόμενος πρέπει να έχει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται. Δεν επιτρέπεται μετάταξη δόκιμου υπαλλήλου.

2. Υπάλληλοι που είχαν το απαιτούμενο για διορισμό σε ανώτερη κατηγορία τυπικό προσόν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διορισμού τους, δεν επιτρέπεται να μεταταγούν σε θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας

πριν από τη συμπλήρωση οκταετίας από το διορισμό τους.

3. Οι υπάλληλοι μετατάσσονται με το βαθμό που κατέχουν. Αν ο εισαγωγικός βαθμός του κλάδου στον οποίο μετατάσσονται είναι ανώτερος του βαθμού που κατέχουν, μετατάσσονται με τον εισαγωγικό αυτόν βαθμό. Ο χρόνος υπηρεσίας που έχει διανυθεί στο βαθμό με τον οποίο ο υπάλληλος μετατάσσεται, θεωρείται ότι έχει διανυθεί στο βαθμό της θέσης στην οποία μετατάσσεται, εφόσον έχει διανυθεί με τα τυπικά προσόντα της ανώτερης κατηγορίας.

Άρθρο 71
Διαδικασία μετατάξεων

1. Οι μετατάξεις των άρθρων 69 και 70 του παρόντος διενεργούνται μετά από γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο εκτιμά και τις ανάγκες της υπηρεσίας.

2. Οι αιτήσεις μετατάξεων των περιπτώσεων της παρ. 1 υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία προσωπικού δύο (2) φορές το χρόνο κατά τους μήνες Μάρτιο και Οκτώβριο και συνεξετάζονται από τα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια.

3. Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων αιτήσεων για μετάταξη στην ίδια θέση, το υπηρεσιακό συμβούλιο λαμβάνει υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο κτήσης του τυπικού προσόντος, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του υπηρεσιακού τους φακέλου.

4. Θέσεις για τις οποίες κινήθηκε η διαδικασία πλήρωσής τους με διορισμό δεν καλύπτονται με μετάταξη.

Άρθρο 72
Μετάταξη σε ανώτερη κατηγορία άλλου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου

1. Επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλου σε κενή θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας άλλου υπουργείου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου στην περίπτωση που ο υπάλληλος κατέχει τίτλο σπουδών που δεν προβλέπεται ως τυπικό προσόν διορισμού σε κανέναν κλάδο του υπουργείου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου στο οποίο ανήκει.

2. Η μετάταξη γίνεται με τους όρους του άρθρου 70 του παρόντος.

3. Η διαδικασία του άρθρου 71 του παρόντος εφαρμόζεται αναλόγως και στην παρούσα περίπτωση.

Άρθρο 73
Πράξη μετάταξης

1. Οι μετατάξεις του παρόντος κεφαλαίου γίνονται με απόφαση του αρμόδιου ή των αρμόδιων υπουργών. Προκειμένου για υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου οι μετατάξεις διενεργούνται με απόφαση των αρμόδιων μονομελών οργάνων διοίκησης και όταν δεν υπάρχουν, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Μετατάξεις από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου σε υπουργείο ή άλλο νομικό πρόσωπο και αντίστροφα διενεργούνται με απόφαση των οικείων υπουργών.

2. Η πράξη μετάταξης δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 74
Ειδικές διατάξεις

Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα μετατάξεων,

τα οποία δεν προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ - ΚΛΑΔΟΙ - ΠΡΟΣΟΝΤΑ

Άρθρο 75
Κατάταξη θέσεων σε κατηγορίες

Οι θέσεις του προσωπικού που υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

- α) κατηγορία Ειδικών Θέσεων (ΕΘ),
- β) κατηγορία θέσεων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ),
- γ) κατηγορία θέσεων Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ),
- δ) κατηγορία θέσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ),
- ε) κατηγορία θέσεων Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

Άρθρο 76
Θέσεις κατά κατηγορία - Τυπικά προσόντα

1. Θέσεις της κατηγορίας ΥΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται απολυτήριος τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή ισοδύναμης κατώτερης τεχνικής σχολής.

2. Θέσεις της κατηγορίας ΔΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται απολυτήριος τίτλος ή πτυχίο σχολής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλου ισότιμου σχολείου ή αναγνωρισμένης σχολής τυφλών τηλεφωνητών.

Στις περιπτώσεις που δεν καθίσταται δυνατή η πλήρωση θέσεων κλάδων τεχνικών ειδικοτήτων κατηγορίας ΔΕ, διότι δεν προσήλθε κανένας υποψήφιος με τα προσόντα της παρούσας παραγράφου ή προσήλθαν λιγότεροι από τις προς πλήρωση θέσεις, επιτρέπεται ο διορισμός με τα προσόντα της προηγούμενης παραγράφου ή τριετή τουλάχιστον αντίστοιχη εμπειρία.

3. Θέσεις της κατηγορίας ΤΕ είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή το δίπλωμα σχολής τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή πτυχίο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

4. Θέσεις της κατηγορίας ΠΕ είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα τμήματος ή σχολής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής.

5. Θέσεις της κατηγορίας ΕΘ είναι οι θέσεις γενικών γραμματέων, καθώς και οι προβλεπόμενες από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 77
Θέσεις και τυπικά προσόντα
κατά κλάδο - Καθήκοντα

1. Η κατάταξη των θέσεων κάθε κατηγορίας σε κλάδους, οι ειδικότητες των κλάδων, η κατανομή των θέσεων κάθε κλάδου ανά ειδικότητα και τα κατά το άρθρο 76 τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου καθορίζονται με τους οικείους οργανισμούς. Εάν οι οργανισμοί δεν προβλέπουν κατανομή των θέσεων ανά ειδικότητα ο αριθμός των υπαλλήλων που διορίζονται από κάθε ειδικότητα καθορίζεται με την προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων του οικείου κλάδου.

2. Με τους οργανισμούς μπορεί να καθορίζονται και πρόσθετα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις

κάθε κλάδου, καθώς και οι τίτλοι σπουδών ή άλλα έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή τους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον δεν είναι δυνατή η απόδειξη με έγγραφα, επιτρέπεται η απόδειξη με άλλα αποδεικτικά μέσα και με διαδικασία που καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των οικείων υπουργών, άλλως με τον οργανισμό κάθε υπηρεσίας.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μπορεί να ορίζονται ενιαία για όλες ή για μέρος των δημοσίων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου οι κλάδοι, οι ειδικότητες, τα τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου ή ειδικότητας, τα καθήκοντα κάθε κλάδου ή ομάδας κλάδων της ίδιας ή διαφορετικής κατηγορίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 78 Διυπουργικοί κλάδοι

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των οικείων κατά περίπτωση υπουργών, μετά από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., μπορεί για την άσκηση καθηκόντων της ίδιας ειδικότητας ή την άσκηση της ίδιας λειτουργίας σε περισσότερα υπουργεία: α) να συνιστώνται διυπουργικοί κλάδοι ή β) να συγχωνεύονται ομοειδείς κλάδοι ή ειδικότητες κλάδων της ίδιας κατηγορίας περισσότερων υπουργείων σε ενιαίο διυπουργικό κλάδο ή γ) θέσεις της ίδιας κατηγορίας διαφορετικών κλάδων υπουργείων να συγκροτούν διυπουργικό κλάδο ορισμένης ειδικότητας. Με τα ίδια διατάγματα ρυθμίζονται και θέματα κατάταξης στους κλάδους αυτούς των υπαλλήλων, οι θέσεις των οποίων μεταφέρονται στο διυπουργικό κλάδο, καθώς και θέματα μετάταξης υπαλλήλων στον κλάδο αυτόν. Με όμοια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται τα προσόντα διορισμού στο διυπουργικό κλάδο, ο αρμόδιος για τη διοίκηση του διυπουργικού κλάδου υπουργός και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία του κλάδου. Όταν ρυθμίζονται θέματα επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των διυπουργικών κλάδων, τα σχετικά διατάγματα εκδίδονται με πρόταση και του Υπουργού Εργασίας.

2. Οι θέσεις των διυπουργικών κλάδων κατανέμονται στις υπηρεσίες των κατ' ιδίαν υπουργείων με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου, για τη διοίκηση του κλάδου, υπουργού.

Άρθρο 79 Βαθμολογική διάρθρωση θέσεων

1. Οι θέσεις της κατηγορίας ΕΘ κατατάσσονται στους βαθμούς 1ο και 2ο.

2. Οι θέσεις των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ κατατάσσονται σε επτά (7) συνολικά βαθμούς ως ακολούθως:

Βαθμός Γενικού Διευθυντή	
·	Διευθυντή
·	Α'
·	Β'
·	Γ'
·	Δ'
·	Ε'

3. Οι θέσεις της κατηγορίας ΠΕ κατατάσσονται στους βαθμούς από τον Δ' που είναι ο εισαγωγικός έως και του Γενικού Διευθυντή που είναι ο καταληκτικός.

Για τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης εισαγωγικός βαθμός είναι ο Β'.

4. Οι θέσεις της κατηγορίας ΤΕ κατατάσσονται στους βαθμούς από τον Δ' που είναι ο εισαγωγικός έως και του Διευθυντή που είναι ο καταληκτικός.

5. Οι θέσεις της κατηγορίας ΔΕ κατατάσσονται στους βαθμούς από τον Δ' που είναι ο εισαγωγικός έως και τον Α' που είναι ο καταληκτικός και κατ' εξαίρεση έως και το βαθμό του Διευθυντή, όπου αυτό προβλέπεται από τις οργανικές διατάξεις, σύμφωνα με την παρ. 8 του παρόντος άρθρου.

6. Οι θέσεις της κατηγορίας ΥΕ κατατάσσονται στους βαθμούς από τον Ε' που είναι ο εισαγωγικός έως και τον Β' που είναι ο καταληκτικός.

7. α) Για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ οι θέσεις είναι οργανικά ενιαίες έως και το βαθμό Α'.

β) Για την κατηγορία ΥΕ όλες οι θέσεις είναι οργανικά ενιαίες.

8. Στις περιφερειακές υπηρεσίες των δημοσίων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάλληλοι της κατηγορίας ΔΕ προάγονται στο βαθμό του Διευθυντή, σε περίπτωση έλλειψης υπαλλήλων των οικείων κλάδων των κατηγοριών ΠΕ ή ΤΕ, εφόσον προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις.

9. Ο αριθμός των θέσεων των Γενικών Διευθυντών αντιστοιχεί στις οργανικές μονάδες Γενικής Διεύθυνσης. Ο αριθμός των θέσεων των Διευθυντών αντιστοιχεί στις οργανικές μονάδες Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων.

10. Η κατά βαθμούς κατάταξη των θέσεων κάθε κλάδου μπορεί, ανάλογα με τις κατ' ιδίαν υπηρεσιακές ανάγκες, να μην εξαντλεί την ανωτέρω προβλεπόμενη βαθμολογική κλίμακα. Ειδικά για την εξέλιξη στο βαθμό του Διευθυντή των υπαλλήλων της κατηγορίας ΔΕ εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 8 του παρόντος άρθρου.

11. Με τους οργανισμούς των υπηρεσιών γίνεται η κατανομή των θέσεων κάθε κλάδου της οικείας υπηρεσίας στους βαθμούς του παρόντος άρθρου.

Στην περίπτωση κατά την οποία για τις θέσεις βαθμού Γενικού Διευθυντή και Διευθυντή προβλέπεται να συμμετέχουν για προαγωγή υπάλληλοι περισσότερων κλάδων ή κατηγοριών, οι θέσεις συνιστώνται εκτός βαθμολογικής κλίμακας των κλάδων αυτών και ανήκουν σε όλους τους κλάδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΟΑΓΩΓΗ - ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ

Άρθρο 80 Αξιολόγηση

1. Τα ουσιαστικά προσόντα των υπαλλήλων αξιολογούνται βάσει συστήματος αξιολόγησης, το οποίο διέπεται από τις αρχές της αμεροληψίας, της επαγγελματικής ικανότητας του υπαλλήλου και της αποδοτικότητάς του.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., η οποία διατυπώνεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται αξιολόγηση, τα κριτήρια αξιολόγησης, ο χρόνος, η συχνότητα, ο τύπος, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης.

λόγησης, καθώς και τα δικαιώματα και οι εγγυήσεις υπέρ των υπαλλήλων σε σχέση με αυτήν.

Άρθρο 81
Χρόνος προαγωγής

1. Για την προαγωγή των υπαλλήλων απαιτείται :

α) Για την κατηγορία ΠΕ: από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' τριετής υπηρεσία στο βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' τετραετής υπηρεσία στο βαθμό Γ', από το βαθμό Β' στο βαθμό Α' εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β', από το βαθμό Α' στο βαθμό του Διευθυντή εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Α' και άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου τμήματος για δύο τουλάχιστον τριετίες και από το βαθμό του Διευθυντή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή τετραετής υπηρεσία στο βαθμό του Διευθυντή.

β) Για την κατηγορία ΤΕ: από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' τριετής υπηρεσία στο βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' επταετής υπηρεσία στο βαθμό Γ', από το βαθμό Β' στο βαθμό Α' επταετής υπηρεσία στο βαθμό Β', από το βαθμό Α' στο βαθμό του Διευθυντή εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Α' και άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου τμήματος για δύο τουλάχιστον τριετίες.

γ) Για την κατηγορία ΔΕ: από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' τριετής υπηρεσία στο βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' οκταετής υπηρεσία στο βαθμό Γ', από το βαθμό Β' στο βαθμό Α' οκταετής υπηρεσία στο βαθμό Β' και από το βαθμό Α' στο βαθμό του Διευθυντή επταετής υπηρεσία στο βαθμό Α' και άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου τμήματος για δύο τουλάχιστον τριετίες.

δ) Για την κατηγορία ΥΕ: από το βαθμό Ε' στο βαθμό Δ' τριετής υπηρεσία στο βαθμό Ε', από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' δεκαετής υπηρεσία στο βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' εννεαετής υπηρεσία στο βαθμό Γ'.

2. Για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος σπουδών διάρκειας ενός (1) τουλάχιστον έτους, ο χρόνος που απαιτείται για τη βαθμολογική εξέλιξη μειώνεται συνολικά κατά ένα (1) έτος. Για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος ο χρόνος που απαιτείται για τη βαθμολογική εξέλιξη μειώνεται συνολικά κατά τρία (3) έτη για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ και δύο (2) έτη για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΤΕ. Αν ο υπάλληλος κατέχει και μεταπτυχιακό και διδακτορικό δίπλωμα, για την κατά τα ανωτέρω μείωση του χρόνου λαμβάνεται υπόψη μόνο το διδακτορικό δίπλωμα. Οι εν λόγω τίτλοι απαιτείται να είναι συναφείς με τα αντικείμενα στα οποία ασχολούνται ή είναι δυνατόν, κατά τις οργανικές διατάξεις της υπηρεσίας τους, να απασχοληθούν. Ως μεταπτυχιακό και ως διδακτορικό δίπλωμα νοούνται εκείνα που χορηγούνται με αντίστοιχο ιδιαίτερο τίτλο μετά τη λήψη του πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.. Για τα μεταπτυχιακά και τα διδακτορικά διπλώματα εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εξωτερικού απαιτείται βεβαίωση ισοτιμίας από την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 82
Σύστημα προαγωγών

1. Οι υπάλληλοι προάγονται στον αμέσως επόμενο ενιαίο βαθμό, εφόσον έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο στο βαθμό που κατέχουν και έχουν τα ουσιαστικά προσόντα, σύμφωνα με τα στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου.

Ειδικά για την προαγωγή στον Α' βαθμό πρέπει ο υπάλληλος να έχει αναμφισβητήτως τα ουσιαστικά προ-

σόντα, σύμφωνα με τα στοιχεία του προσωπικού του μητρώου.

2. Στο βαθμό του Διευθυντή προάγονται οι υπάλληλοι που έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο υπηρεσίας στον Α' βαθμό και έχουν διατελέσει προϊστάμενοι τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας για δύο (2) τουλάχιστον τριετίες.

3. Στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή προάγονται οι υπάλληλοι που έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό του Διευθυντή.

4. Για την προαγωγή στο βαθμό του Διευθυντή και του Γενικού Διευθυντή απαιτούνται:

- α) κενή θέση,
- β) συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου,
- γ) συνδρομή τυπικών και ουσιαστικών προσόντων.

5. Οι προαγωγές των υπαλλήλων έως και το βαθμό του Διευθυντή γίνονται με απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

6. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατή, σύμφωνα με τους οικείους πίνακες προακτών, η πλήρωση κενών θέσεων με προαγωγή λόγω ελλείψεως υπαλλήλων που έχουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, με απόφαση του οικείου υπουργού ή του ανώτατου οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, μπορούν να ανατίθενται τα καθήκοντα των θέσεων αυτών σε υπάλληλο του αμέσως κατώτερου βαθμού υπό την προϋπόθεση ότι ανήκει σε κλάδο οι υπάλληλοι του οποίου προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις ότι μπορεί να προϊστανται.

7. Οι προαγωγές των υπαλλήλων στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή γίνονται με απόφαση του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου του άρθρου 158, ύστερα από αίτηση υποψηφιότητας που υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία που τάσσεται από τον οικείο υπουργό και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών. Η αίτηση υποψηφιότητας συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα, το περιεχόμενο του οποίου προκύπτει από τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας έχουν και υπάλληλοι άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου συναφούς αντικείμενου, όπως αυτά καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται άπαξ μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο καλεί σε προφορική συνέντευξη τους υποψηφίους, οι οποίοι δικαιούνται να εκθέσουν τις απόψεις τους, προκειμένου να διαμορφώσει γνώμη για την ικανότητα και την προσωπικότητά τους ως προς την άσκηση των καθηκόντων του Γενικού Διευθυντή και να προαγάγει τον καταλληλότερο μεταξύ αυτών.

8. Μετά από ειδικώς αιτιολογημένη πρόταση του υπουργού ή του οργάνου διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο μπορεί, με επίσης ειδικώς αιτιολογημένη απόφασή του, να απαλλάξει από τα καθήκοντά του Γενικού Διευθυντή για λόγους ακαταλληλότητας ή ανυπαίτιας αδυναμίας εκπληρώσεως των καθηκόντων του Γενικού Διευθυντή. Κατά της απόφασης αυτής του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου επιτρέπεται προσφυγή ουσίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Στην περίπτωση απαλλαγής, εφόσον ο υπάλληλος αποχωρήσει από την υπηρεσία μέσα σε δύο (2) μήνες, διατηρεί το βαθμό και τον τίτλο της θέσης που κατέχει και προσμετρώνται πλασματικά στην πράγματι διανυθείσα υπηρεσία του δύο (2) χρόνια ως πραγματική δημόσια υπηρεσία. Άλλως, καταλαμβάνει κενή θέση βαθμού

Διευθυντή και αν δεν υπάρχει, την πρώτη θέση που θα κενωθεί. Μέχρι την κένωση θέσης ο υπάλληλος καταλαμβάνει συνιστώμενη προσωρινή θέση βαθμού Διευθυντή, η οποία καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησή του από αυτήν και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 83

Κριτήρια για το σχηματισμό κρίσης

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, προκειμένου να διαπιστώσει τη συνδρομή των ουσιαστικών προσόντων, λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, από τα οποία προκύπτει η δραστηριότητά του στην υπηρεσία, η πρωτοβουλία του, η άσκηση καθηκόντων ως προϊστάμενου και η ικανότητα παρακίνησης των υφισταμένων του για αυξημένη απόδοση στην υπηρεσία.

2. Προτιμώνται οι υποψήφιοι για τους οποίους προκύπτει από τα προσωπικά τους μητρώα, με βάση συγκεκριμένα πραγματικά στοιχεία, ότι επέδειξαν υψηλότερη έναντι των λοιπών υποψηφίων πρωτοβουλία, διοικητική ικανότητα και δραστηριότητα στην υπηρεσία.

3. Επί ισοδυναμίας, κατά την εκτίμηση των ουσιαστικών προσόντων, προηγούνται οι υποψήφιοι που έχουν αποφοιτήσει από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης. Οι πρόσθετοι τίτλοι σπουδών, σε συνδυασμό με την απόδοση του υπαλλήλου στην υπηρεσία, συνεκτιμώνται από το υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Η προαγωγική εκπαίδευση αποτελεί προσόν για την προαγωγή του υπαλλήλου, όπου και όπως οι ειδικές διατάξεις ορίζουν.

5. Αιτιολογία απαιτείται μόνο στην περίπτωση κατάδελης υπεροχής υποψηφίου που παραλείπεται.

6. Η επίδραση των αναρρωτικών αδειών στην ικανότητα του υπαλλήλου για την άσκηση καθηκόντων αυξημένων απαιτήσεων του ανώτερου βαθμού, όπως επίσης και η επίδραση των συστηματικά επαναλαμβανόμενων αναρρωτικών αδειών, συνεκτιμώνται από το υπηρεσιακό συμβούλιο.

7. Ειδικά για την προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή λαμβάνονται υπόψη κατά κύριο λόγο τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου κάθε υπαλλήλου, από τα οποία εκτιμώνται ιδιαίτερα η άρτια επαγγελματική κατάρτιση και οι επιστημονικές γνώσεις, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και ευθυνών, η ευχέρεια προγραμματισμού και συντονισμού, η ικανότητα παρακίνησης των υφισταμένων για την επίτευξη στόχων, καθώς και η καλή γνώση μιας ή περισσότερων ευρωπαϊκών γλωσσών από τις πλέον διαδεδομένες. Επίσης συνεκτιμώνται η τυχόν συγγραφική δραστηριότητα σε συναφή για τη λειτουργία ή τη δραστηριότητα της δημόσιας διοίκησης θέματα, η συμμετοχή σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών που συνδέονται με αντικείμενα της υπηρεσίας. Επί ισοδυναμίας προσόντων προτιμάται ο υποψήφιος υπάλληλος της οικείας υπηρεσίας.

Μετά μια πενταετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος η καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας αποτελεί προϋπόθεση για την προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή.

Άρθρο 84

Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων

1. Ως προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων τοποθε-

τούνται υπάλληλοι με βαθμό Γενικού Διευθυντή.

2. Ως προϊστάμενοι Διευθύνσεων, Υποδιευθύνσεων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων τοποθετούνται υπάλληλοι με βαθμό Διευθυντή.

3. Ως προϊστάμενοι τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται από το υπηρεσιακό συμβούλιο για μια τριετία υπάλληλοι με βαθμό Α'. Εάν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με βαθμό Α' ή αυτοί δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Β', οι οποίοι έχουν συμπληρώσει κατά κατηγορία ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό Β' πέντε (5) έτη προκειμένου για την κατηγορία ΠΕ, έξι (6) έτη προκειμένου για την κατηγορία ΤΕ και επτά (7) έτη για την κατηγορία ΔΕ. Εάν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, επιλέγονται υπάλληλοι Β' βαθμού με λιγότερα έτη υπηρεσίας.

4. Τον προϊστάμενο μη αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου μη αυτοτελούς οργανικής μονάδας ορίζει ο προϊστάμενος της αμέσως υπερκείμενης οργανικής μονάδας από τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτόν, χωρίς επιλογή από το υπηρεσιακό συμβούλιο, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

5. Με τους οργανισμούς των υπηρεσιών καθορίζονται οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων ανάλογα με το αντικείμενο της συγκεκριμένης οργανικής μονάδας και την ειδικότητα του κλάδου.

Άρθρο 85

Επιλογή προϊσταμένων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων

1. Η επιλογή των προϊσταμένων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων γίνεται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 83. Η επιλογή γίνεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της θητείας. Οι κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 84 προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν το αργότερο μέχρι και την επόμενη ημέρα από τη λήξη της θητείας των προϊσταμένων.

2. Για την επιλογή των προϊσταμένων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων, ο αριθμός των κρινόμενων υπαλλήλων πρέπει να είναι τουλάχιστον διπλάσιος του αριθμού των κενών θέσεων για τις οποίες γίνεται η κρίση. Εφόσον δεν συμπληρώνεται ο αριθμός αυτός από υπαλλήλους που έχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, ο πίνακας των υπαλλήλων που κρίνονται συμπληρώνεται με υπαλλήλους με λιγότερα χρόνια στο βαθμό Α'. Όταν στον κλάδο από τον οποίο προέρχεται ο προϊστάμενος υπηρετεί ένας μόνο υπάλληλος, αυτός κρίνεται αυτοτελώς από το υπηρεσιακό συμβούλιο.

3. Έγγραφο δήλωση του υπαλλήλου, ότι δεν επιθυμεί να κριθεί κατά την επιλογή προϊσταμένων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων, εκτιμάται από το υπηρεσιακό συμβούλιο με βάση τις ανάγκες της υπηρεσίας.

4. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας πριν από τη λήξη της τριετίας, το υπηρεσιακό συμβούλιο επιλέγει νέο προϊστάμενο για το υπόλοιπο της θητείας. Η επιλογή προϊσταμένου για τις θέσεις που κενώθηκαν ή συστάθηκαν γίνεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που οι θέσεις κενώθηκαν ή συστάθηκαν. Αν το χρονικό διάστημα που

απομένει για τη συμπλήρωση της τριετίας είναι μικρότερο από έξι (6) μήνες, δεν επιλέγεται προϊστάμενος αλλά εφαρμόζεται το άρθρο 97. Για την επιλογή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, απαιτείται να υποβληθεί αίτηση από τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο στην οικεία υπηρεσία το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημέρα που έλαβε γνώση, με φροντίδα της υπηρεσίας προσωπικού. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, μπορεί να επιλέξει ως προϊστάμενο και υπάλληλο που δεν υπέβαλε αίτηση, ιδίως αν υπηρετεί στον τόπο που θα ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου.

5. Όσοι επιλέγονται τοποθετούνται σε οργανικές μονάδες αντίστοιχου επιπέδου, με απόφαση του οικείου οργάνου και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας τους έως την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου.

6. Με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, ο προϊστάμενος τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του και πριν από τη λήξη της τριετίας, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, όπως η αποφυγή ανάληψης ευθυνών και η μειωμένη ποσοτική και ποιοτική απόδοση. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, συνεκτιμώντας τις ανάγκες της υπηρεσίας, μπορεί επίσης να απαλλάξει από τα καθήκοντά του τον προϊστάμενο ύστερα από αίτησή του. Στην περίπτωση αυτή ο υπάλληλος, που παραιτείται με αίτησή του πριν από την ανάληψη καθηκόντων προϊσταμένου ή εντός έξι (6) μηνών από της αναλήψεως, στερείται του δικαιώματος επιλογής του ως προϊσταμένου οργανικής μονάδας για μια τριετία.

7. Όπου από τις οικείες οργανικές διατάξεις επιτρέπεται η τοποθέτηση προϊσταμένου κατηγορίας που έπεται κατά το προβάδισμα, δεν ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών.

8. Υπάλληλοι που έχουν επιλεγεί δύο (2) φορές ως προϊστάμενοι τμήματος, αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων και έχουν ασκήσει καθήκοντα για δύο (2) τριετίες εξακολουθούν να ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου αντίστοιχης οργανικής μονάδας χωρίς νέα κρίση υπηρεσιακού συμβουλίου, εκτός εάν με αιτιολογημένη απόφασή του το υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει διαφορετικά, μετά από πρόταση της υπηρεσίας.

Άρθρο 86 Καταστάσεις υπαλλήλων

1. Τον Ιανουάριο κάθε έτους συντάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία καταστάσεις, στις οποίες καταγράφονται όλοι οι υπάλληλοι κατά κατηγορία, βαθμό, κλάδο και ειδικότητα και με βάση το χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό. Οι καταστάσεις αυτές συντάσσονται με βάση τα στοιχεία της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους και περιλαμβάνουν και στοιχεία δηλωτικά της ηλικίας, της συνολικής υπηρεσίας, του μισθολογικού κλιμακίου και των τίτλων σπουδών.

2. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται υποχρεωτικά στους υπαλλήλους κατά το πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου κάθε έτους. Διόρθωση των στοιχείων που αναγράφονται στις καταστάσεις γίνεται από την υπηρεσία ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου, η οποία υποβάλλεται σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίησή.

Αν η υπηρεσία απορρίψει την αίτηση ή δεν απαντήσει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της, επιτρέπεται η υποβολή αίτησης διόρθωσης στο υπηρεσιακό

συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την πάροδο της παραπάνω δεκαήμερης προθεσμίας ή από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης της υπηρεσίας, αν αυτή γίνει νωρίτερα. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης διόρθωσης.

Άρθρο 87 Πίνακες προακτέων

Για την εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 82, το υπηρεσιακό συμβούλιο καταρτίζει, με βάση τις καταστάσεις του άρθρου 86, χωριστά κατά βαθμούς, κλάδους ή και ειδικότητα, τους ακόλουθους πίνακες:

α) Πίνακες προακτέων στους ενιαίους βαθμούς:

Για την εγγραφή στους πίνακες αυτούς κρίνονται οι υπάλληλοι που συμπληρώνουν έως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους τον απαιτούμενο για την προαγωγή στον επόμενο ενιαίο βαθμό χρόνο υπηρεσίας.

β) Πίνακες προακτέων στο βαθμό του Διευθυντή:

Για την εγγραφή στους πίνακες αυτούς κρίνονται οι υπάλληλοι που συμπληρώνουν έως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους τον απαιτούμενο για την προαγωγή στο βαθμό του Διευθυντή χρόνο υπηρεσίας και άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου τμήματος, εφόσον κατά τον Απρίλιο του έτους κατάρτισης έχουν τα απαιτούμενα λοιπά τυπικά προσόντα για προαγωγή. Η σειρά εγγραφής στους πίνακες αυτούς καθορίζεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο με βάση τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 83. Έγγραφη δήλωση του υπαλλήλου, ότι δεν επιθυμεί να συμπεριληφθεί στους πίνακες προακτέων της παρούσας παραγράφου, εκτιμάται από το υπηρεσιακό συμβούλιο με βάση τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Αν από τις οργανικές διατάξεις προβλέπεται η δυνατότητα προαγωγής στην ίδια θέση υπαλλήλων περισσότερων κλάδων, οι ανωτέρω πίνακες περιλαμβάνουν τους υπαλλήλους των κλάδων αυτών.

γ) Για την προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή δεν καταρτίζονται πίνακες προακτέων.

δ) Πίνακες μη προακτέων:

Στους πίνακες αυτούς περιλαμβάνονται οι υπάλληλοι που κρίνονται ως μη προακτέοι. Ως μη προακτέοι κρίνονται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, βάσει πραγματικών στοιχείων, οι υπάλληλοι που δεν πληρούν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις να ασκήσουν τα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού.

Άρθρο 88 Χρόνος μη υπολογιζόμενος για προαγωγή

Στο χρόνο για προαγωγή δεν υπολογίζεται: α) ο χρόνος της διαθεσιμότητας, β) ο χρόνος της αργίας που επήλθε είτε εξαιτίας ποινικής δίωξης που κατέληξε σε οποιαδήποτε καταδίκη είτε εξαιτίας πειθαρχικής δίωξης που κατέληξε σε πειθαρχική ποινή τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών (3) μηνών, γ) ο χρόνος της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα, δ) ο χρόνος της προσωρινής παύσης και ε) ο χρόνος αναστολής άσκησης καθηκόντων κατά το άρθρο 104.

Άρθρο 89 Έλεγχος νομιμότητας και ισχύος πινάκων προακτέων

1. Οι πίνακες προακτέων, που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 87, υποβάλλονται για κύρωση μέσα σε δέκα (10) ημέρες στον οικείο υπουργό ή στο ανώτατο όργανο διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου

δικαιού. Το αρμόδιο όργανο εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της διαδικασίας κατάρτισης των πινάκων και, εφόσον διαπιστώσει παράβαση των σχετικών διατάξεων, αναπέμπει τους πίνακες στο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται να αποφασίσει εντός δέκα (10) ημερών.

2. Οι πίνακες που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι οριστικοί και ανακοινώνονται στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Η ισχύς των πινάκων προακτών αρχίζει την 1η Μαΐου του έτους κατάρτισής τους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία οριστικοποίησής τους και λήγει στο τέλος Απριλίου του επόμενου έτους.

3. Οι υπάλληλοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες προακτών στους ενιαίους βαθμούς προάγονται μέσα σε ένα (1) μήνα από την κύρωση των πινάκων ή από την ημέρα που συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για προαγωγή χρόνο. Η πράξη προαγωγής των υπαλλήλων ισχύει αναδρομικά από την ημέρα που συμπλήρωσε ο υπάλληλος το χρόνο υπηρεσίας που απαιτείται για να προαχθεί στον επόμενο βαθμό, ποτέ όμως πριν από την έναρξη ισχύος του οικείου πίνακα προακτών.

4. Οι υπάλληλοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες προακτών στο βαθμό του Διευθυντή προάγονται κατά τη σειρά εγγραφής τους στους οικείους πίνακες μέσα σε ένα (1) μήνα από την κύρωση των πινάκων ή από την κένωση αντίστοιχης θέσης. Από την προαγωγή παραλείπονται οι υπάλληλοι που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο προς προαγωγή. Σε κάθε περίπτωση παραμένουν κενές τόσες θέσεις, όσες απαιτούνται για την προαγωγή των παραλειπόμενων υπαλλήλων.

Άρθρο 90

Ειδικές περιπτώσεις εγγραφής σε πίνακες προακτών

Υπάλληλοι οι οποίοι μετατάσσονται ή εντάσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69, 70, 72 και 98 μετά την κύρωση των πινάκων προακτών, κρίνονται από το υπηρεσιακό συμβούλιο και εγγράφονται στους οικείους πίνακες προακτών κατά το άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 91

Μη εγγραφή σε πίνακα προακτών

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφαση του, μπορεί να μην εγγράφει στους πίνακες προακτών υπάλληλο, σε βάρος του οποίου εκκρεμεί ποινική ή πειθαρχική κατηγορία.

2. Όταν η κατηγορία αποδειχθεί αβάσιμη, ο υπάλληλος, είτε είχε αναβληθεί η κρίση είτε είχε κριθεί υπό το βάρος της εκκρεμοδικίας, κρίνεται εκ νέου από το υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση στην αρμόδια υπηρεσία της τελεσίδικης απαλλακτικής κρίσης επί της κατηγορίας και εγγράφεται, με βάση τα προσόντα του, στους οικείους πίνακες και κατά τη σειρά εγγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα.

3. Οι ανωτέρω, εγγραφόμενοι στους πίνακες προακτών σε σειρά προαγωγής, προάγονται αναδρομικά, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι κενών θέσεων. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις, καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις που θα κενωθούν.

Άρθρο 92

Διαγραφή από πίνακα προακτών

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο μπορεί με αιτιολογημένη

απόφασή του να διαγράψει από πίνακα προακτών, κατά τη διάρκεια της ισχύος του, υπάλληλο λόγω τελεσίδικης ποινικής καταδίκης τουλάχιστον για πλημμέλημα ή επιβολής πειθαρχικής ποινής προστίμου μεγαλύτερου από τις αποδοχές ενός (1) μηνός. Ο υπάλληλος, που διαγράφεται, μπορεί να κατατάσσεται στον πίνακα μη προακτών.

2. Αν ανατραπεί αμετάκλητα η πειθαρχική ποινή ή η ποινική καταδίκη, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 91.

Άρθρο 93

Παράλειψη από προαγωγή

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφασή του, μπορεί να παραλείψει από τις προαγωγές υπάλληλο ο οποίος περιλαμβάνεται στους πίνακες προακτών, αν κατά το χρόνο της προαγωγής εκκρεμεί σε βάρος του ποινική ή πειθαρχική κατηγορία. Οι θέσεις στις οποίες θα προήγοντο οι υπάλληλοι παραμένουν κενές μέχρι τη λήξη της ισχύος των οικείων πινάκων.

2. Αν αποφασισθεί η παράλειψη, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 91.

Άρθρο 94

Παραπομπή μη προακτού υπαλλήλου

Υπάλληλος, ο οποίος εγγράφεται δύο φορές κατά συνέχεια σε πίνακες μη προακτών στον ίδιο βαθμό, μέσα σε δύο (2) μήνες από την κύρωση του οικείου πίνακα, εισάγεται υποχρεωτικώς προς κρίση στο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο, με αιτιολογημένη απόφασή του και μετά από προηγούμενη κλήση αυτού για να παράσχει εγγράφως ή προφορικώς τις αναγκαίες διευκρινίσεις, μπορεί να τον απολύσει ή να τον υποβιβάσει κατά ένα βαθμό. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται να υποβληθεί ένσταση στο δευτεροβάθμιο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Άρθρο 95

Τμητική απονομή τίτλων

1. Στους δημόσιους υπαλλήλους που αποχωρούν ευδοκίμως από την υπηρεσία μετά από συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) χρόνων πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, απονέμεται τμητικά ο τίτλος του βαθμού και της θέσης που κατέχουν. Η υπηρεσία μπορεί να απονέμει τον τίτλο του επιτίμου και σε υπάλληλο που αποχωρεί μετά από τριάντα (30) χρόνια υπηρεσίας. Ο τίτλος του επιτίμου δεν χορηγείται στον υπάλληλο που έχει εκπέσει ή έχει τιμωρηθεί με την ποινή της οριστικής παύσης ή εντός της τελευταίας δεκαετίας πριν την αποχώρησή του έχει τιμωρηθεί με την ποινή του υποβιβασμού ή της στέρησης του προς προαγωγή δικαιώματος.

2. Η απονομή του επιτίμου τίτλου μνημονεύεται στην πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης και περιλαμβάνεται στο κείμενο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 96

Προβάδισμα

Το προβάδισμα μεταξύ των υπαλλήλων καθορίζεται ως εξής:

α) Μεταξύ υπαλλήλων που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες, προηγούνται οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΕΘ και ακολουθούν κατά σειρά οι υπάλληλοι της κα-

τηγορίας ΠΕ, της κατηγορίας ΤΕ, της κατηγορίας ΔΕ και τέλος οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΥΕ.

β) Μεταξύ υπαλλήλων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, προηγούνται οι υπάλληλοι ανώτερου βαθμού, βάσει της ιεραρχικής κλίμακας των βαθμών σύμφωνα με το άρθρο 79.

γ) Μεταξύ υπαλλήλων του ίδιου κλάδου και βαθμού δεν υπάρχει προβάδισμα.

Άρθρο 97

Αναπλήρωση προϊσταμένων

1. Τον προϊστάμενο, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων και επί ομοιοβάθμων ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου, με την προϋπόθεση ότι ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται, σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις.

Το αρμόδιο για την τοποθέτηση προϊσταμένων όργανο μπορεί, τηρουμένου του προβαδίσματος των βαθμών, να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας, που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών μονάδων.

2. Αν δεν υπάρχουν υποκείμενες οργανικές μονάδες, τον προϊστάμενο αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό υπάλληλος που υπηρετεί στην ίδια οργανική μονάδα, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις. Αν υπηρετούν περισσότεροι υπάλληλοι με τον ίδιο βαθμό, αναπληρώνει αυτός που έχει περισσότερο χρόνο στο βαθμό ή αυτός που ορίζεται από τον προϊστάμενο της αμέσως υπερκείμενης μονάδας ή αρχής.

3. Το αρμόδιο για το διορισμό όργανο μπορεί με απόφασή του να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας τον προϊστάμενο άλλης οργανικής μονάδας του ίδιου επιπέδου.

4. Όταν ο προϊστάμενος τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας απουσιάζει νομίμως από τα καθήκοντά του για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών, επιλέγεται προσωρινός προϊστάμενος σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 85.

5. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, έως την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ.1.

Ο αναπληρωτής προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατά την παράγραφο αυτή δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα από την έναρξη της αναπλήρωσης.

Άρθρο 98

Ένταξη

1. Οι υπάλληλοι, που έχουν πριν από το διορισμό τους χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, εντάσσονται μετά τη μονιμοποίησή τους μέχρι και τον αμέσως ανώτερο βαθμό, ανάλογα με το συνολικό χρόνο υπηρεσίας τους, ύστερα από ουσιαστική κρίση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία νοείται κάθε υπηρεσία που έχει διανυθεί στο Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε Ο.Τ.Α., με σχέση εργασίας δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και κάθε άλλη υπηρεσία που, με βάση ειδικές διατάξεις, αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία για βαθμολογική εξέλιξη.

3. Η προϋπηρεσία με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σε υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας λαμβάνεται υπόψη για την ένταξη.

4. Για την κατά τα ανωτέρω ένταξη λαμβάνεται υπόψη μόνο η υπηρεσία που έχει διανυθεί πριν από το διορισμό με τα τυπικά προσόντα της κατηγορίας, στην οποία ανήκει ο υπάλληλος κατά το χρόνο της ένταξης.

5. Ο τυχόν πλεονάζων χρόνος μετά την ένταξη, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, δεν λαμβάνεται υπόψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 99

Θέση σε διαθεσιμότητα

1. Ο υπάλληλος τίθεται σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας ή επειδή καταργείται η θέση του, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

2. Η πράξη θέσης του υπαλλήλου σε διαθεσιμότητα και η πράξη επαναφοράς του στην υπηρεσία, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα, εκδίδονται από το αρμόδιο για το διορισμό του όργανο, μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας παύει η άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, κύριων ή παρεπόμενων.

Άρθρο 100

Διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας

1. Ο υπάλληλος τίθεται, αυτεπάγγελα ή με αίτησή του, σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν η ασθένειά του παρατείνεται πέρα από το μέγιστο χρόνο αναρρωτικής άδειας του άρθρου 54, είναι όμως, κατά την εκτίμηση της υγειονομικής επιτροπής, ιάσιμη.

2. Η διαθεσιμότητα αρχίζει από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας και δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος και για τα δυσίατα νοσήματα τα δύο (2). Αρμόδιο όργανο για την έκδοση της πράξης αυτής είναι ο υπουργός ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή αν δεν υπάρχει, ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

3. Κατά το τελευταίο δεκαπενθήμερο πριν από τη λήξη του ανώτατου ορίου διαθεσιμότητας οι επιτροπές του άρθρου 166 υποχρεούνται να γνωμοδοτήσουν για την ικανότητα του υπαλλήλου να αναλάβει αμέσως τα καθήκοντά του. Αν η επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, με τη λήξη του χρόνου της διαθεσιμότητας, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με το άρθρο 154.

Ο υπάλληλος μπορεί να παραπεμφθεί προς εξέταση στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή, ύστερα από αίτησή του ή αυτεπάγγελα και πριν από το χρόνο λήξης της διαθεσιμότητας. Στην περίπτωση αυτή, αν η επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά με τη λήξη του χρόνου της διαθεσιμότητας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 - 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους που τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας.

Άρθρο 101

Διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης θέσης

1. Σε διαθεσιμότητα τίθεται, με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, ο υπάλληλος του οποίου καταργείται

η θέση, εφόσον δεν μεταταγεί σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 155 του παρόντος.

2. Η διαθεσιμότητα διαρκεί ένα (1) έτος, μετά την πάροδο του οποίου ο υπάλληλος απολύεται.

3. Κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας και ένα (1) έτος μετά τη λήξη της ο υπάλληλος δικαιούται τις αποδοχές του άρθρου 102.

Άρθρο 102 Αποδοχές διαθεσιμότητας

1. Ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας δικαιούται τα τρία τέταρτα των αποδοχών του.

2. Επιδόματα ασθενείας, που καταβάλλονται σε υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας, εκπίπτουν από τις αποδοχές του υπαλλήλου, εφόσον η ασφάλισή του θεμελιώνεται και στη συνεισφορά του νομικού προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΡΓΙΑ - ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Άρθρο 103 Αυτοδίκαιη θέση σε αργία

1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση.

2. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης και λήγει την τελευταία ημέρα της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή την ημέρα που δημοσιεύθηκε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον έχει ασκηθεί προσφυγή.

3. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.

Άρθρο 104 Δυνητική θέση σε αργία - Αναστολή άσκησης καθηκόντων

1. Μπορεί να τεθεί σε αργία ο υπάλληλος κατά του οποίου : α) έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα, το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία και προκειμένου για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος, εφόσον έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο, β) έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα, το οποίο μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης και γ) υπάρχει βάσιμη υπόνοια για άτακτη διαχείριση, η οποία στηρίζεται σε έκθεση της προϊστάμενης αρχής ή του αρμόδιου επιθεωρητή.

2. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, όταν διακυβεύεται το συμφέρον της υπηρεσίας και πριν αποφανθεί το υπηρεσιακό συμβούλιο, μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο από τον προϊστάμενο της αρχής, στην οποία υπηρετεί, το μέτρο της αναστολής της άσκησης των καθηκόντων του. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών το υπηρεσιακό συμβούλιο συνέρχεται και αποφασίζει για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία. Η αναστολή άσκησης των καθηκόντων αίρεται αυτοδικαίως, εάν το υπηρεσιακό συμβούλιο δεν αποφασίσει για τη θέση σε αργία εντός της παραπάνω προθεσμίας.

3. Η πράξη, με την οποία ο υπάλληλος τίθεται σε δυνητική αργία ή επαναφέρεται στα καθήκοντά του,

εκδίδεται μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Για να τεθεί ο υπάλληλος σε αργία απαιτείται προηγούμενη ακρόασή του. Αρμόδιο όργανο για την έκδοση της πράξης αυτής είναι ο υπουργός ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή, αν δεν υπάρχει, ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

4. Μετά την πάροδο έτους από τη θέση σε αργία, το υπηρεσιακό συμβούλιο υποχρεούται να αποφανθεί για τη συνέχιση ή μη της αργίας.

5. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της σχετικής πράξης. Ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από την κοινοποίηση της πράξης επαναφοράς ή αυτοδίκαια από την τελεσίδικια της ποινικής απόφασης που δεν συνεπάγεται έκπτωση, ή της πειθαρχικής απόφασης, η οποία δεν επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης.

Άρθρο 105 Συνέπειες της αργίας

1. Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.

2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών του. Το υπόλοιπο ήμισυ ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί σε αυτόν, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, εφόσον απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη από την οριστική παύση. Εάν ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη ή αποδειχτεί αβάσιμη η υπόνοια για άτακτη διαχείριση, επιστρέφεται το μέρος των αποδοχών του που παρακρατήθηκε.

3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 - 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της αργίας.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 106 Ορισμός πειθαρχικού παραπτώματος

1. Πειθαρχικό παράπτωμα αποτελεί κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη και μπορεί να καταλογισθεί στον υπάλληλο.

2. Το υπαλληλικό καθήκον προσδιορίζεται τόσο από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, οι εντολές και οδηγίες όσο και από τη συμπεριφορά που πρέπει να τηρεί ο υπάλληλος και εκτός της υπηρεσίας ώστε να μη θίγεται το κύρος αυτής.

3. Το υπαλληλικό καθήκον, κατά την προηγούμενη παράγραφο, σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλει στον

υπάλληλο πράξη ή παράλειψη που να αντίκειται προς τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων.

Άρθρο 107

Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως:

α) Πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία.

β) Η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους.

γ) Η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας.

δ) Η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων.

ε) Η άρνηση ή παρέκκλιση εκτέλεσης υπηρεσίας.

στ) Η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος.

ζ) Η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26.

η) Η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής που γίνεται δημόσια, γραπτώς ή προφορικά, με σκόπιμη χρησιμοποίηση εκδήλων ανακριβών στοιχείων ή με προδήλως απρεπείς εκφράσεις.

θ) Η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας.

ι) Η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση.

ια) Η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης.

ιβ) Η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

ιγ) Η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη απάντηση σε αναφορές πολιτών.

ιδ) Η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων.

ιε) Η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή, μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή η αρχή στην οποία αυτός ανήκει.

ιστ) Η χρησιμοποίηση της δημοσιούπαλληλικής ιδιότητας ή πληροφοριών που κατέχει ο υπάλληλος λόγω της υπηρεσίας ή της θέσης του, για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων του ίδιου ή τρίτων προσώπων.

ιζ) Η αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή αναπαύματος που προέρχεται από πρόσωπο του οποίου τις υποθέσεις χειρίζεται ή πρόκειται να χειριστεί κατά την άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων ο υπάλληλος.

ιη) Η χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων για την απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας ή την πρόκληση ή ματαίωση διαταγής της υπηρεσίας.

ιθ) Η σύναψη στενών κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα των οποίων ουσιώδη συμφέροντα εξαρτώνται από τον τρόπο αντιμετώπισης θεμάτων της αρμοδιότητας του υπαλλήλου.

κ) Η φθορά λόγω ασυνήθιστης χρήσης, η εγκατάλειψη ή η παράνομη χρήση πράγματος το οποίο ανήκει στην υπηρεσία.

κα) Η παράλειψη δίωξης και τιμώρησης πειθαρχικού παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 110 παρ. 2.

2. Διατάξεις που ορίζουν ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 108

Εφαρμογή κανόνων και αρχών του ποινικού δικαίου

1. Κανόνες και αρχές του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται ανάλογα και στο πειθαρχικό δίκαιο, εφόσον δεν αντίκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος και συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της πειθαρχικής διαδικασίας.

2. Εφαρμόζονται ιδίως οι κανόνες και οι αρχές που αφορούν :

α) Τους λόγους αποκλεισμού της υπαιτιότητας και της ικανότητας προς καταλογισμό.

β) Τις ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής.

γ) Την έμπρακτη μετάνοια.

δ) Το δικαίωμα σιγής του πειθαρχικώς διωκόμενου.

ε) Την πραγματική και νομική πλάνη.

στ) Το τεκμήριο της αθωότητας του πειθαρχικώς διωκόμενου.

ζ) Την επείκεια υπέρ του πειθαρχικώς διωκόμενου.

η) Την προστασία των δικαιολογημένων συμφερόντων ως λόγο που αίρει τον πειθαρχικό χαρακτήρα δυσμενών κρίσεων, εκφράσεων και εκδηλώσεων, εκτός εάν συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα της χαρακτηριστικώς ανάρμοστης συμπεριφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Άρθρο 109

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους υπαλλήλους είναι:

α) η έγγραφη επίπληξη,

β) το πρόστιμο έως τις αποδοχές τριών (3) μηνών,

γ) η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,

δ) ο υποβιβασμός κατά ένα βαθμό,

ε) η προσωρινή παύση από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών και

στ) η οριστική παύση.

2. Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα ακόλουθα παραπτώματα:

α) παράβαση του άρθρου 107 παρ. 1(α) του παρόντος κεφαλαίου,

β) παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους,

γ) αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή αναπαύματος που προέρχεται από πρόσωπο του οποίου τις υποθέσεις χειρίζεται ή πρόκειται να χειριστεί, κατά την άσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων του, ο υπάλληλος,

δ) χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπή ή ανάξια για υπάλληλο διαγωγή εντός ή εκτός της υπηρεσίας,

ε) παραβίαση απορρήτων της υπηρεσίας κατά τις κείμενες διατάξεις.

στ) αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους,

ζ) εξαιρετικώς σοβαρή απείθεια,

η) άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί η αρχή στην οποία αυτός ανήκει ή επιτροπή, μέλος της οποίας είναι αυτός,

θ) εμμονή σε άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 8.

3. Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο για οποιοδήποτε παράπτωμα αν: α) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του διετία του είχαν επιβληθεί τρεις (3) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός ή β) κατά το προηγούμενο της διάπραξης του έτος είχε τιμωρηθεί για το ίδιο αδίκημα με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΩΞΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 110

Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτωμάτων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων. Η παράβαση του καθήκοντος αυτού συνιστά το κατά την περ. κ' της παρ. 1 του άρθρου 107 πειθαρχικό παράπτωμα.

2. Κατ' εξαίρεση, για παραπτώματα που θα επέσυραν την ποινή της έγγραφης επίπληξης, η δίωξη απόκειται στη διακριτική εξουσία των πειθαρχικών οργάνων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη αφ' ενός το συμφέρον της υπηρεσίας και αφ' ετέρου τις συνθήκες διάπραξης τους και την υπηρεσιακή γενικώς διαγωγή του υπαλλήλου. Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, υποχρεούται να ενημερώσει, με αιτιολογημένη έκθεσή του, τον αμέσως ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο.

3. Δεν επιτρέπεται δεύτερη δίωξη για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Η βαθμολογική ή η μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου δεν αίρει το πειθαρχικώς κολάσιμο παράπτωμα που διαπράχθηκε πριν από την εξέλιξη αυτή.

5. Πράξεις που έχουν τελεστεί από υπάλληλο κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του σε δημόσια υπηρεσία, οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα τιμωρούνται πειθαρχικά, εάν υπάγονται σε μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 109 παρ. 2 και δεν έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής τους.

Άρθρο 111

Σχέση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής

1. Για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα επιβάλλεται μία μόνο πειθαρχική ποινή. Σε κάθε υπάλληλο με την ίδια πειθαρχική απόφαση επιβάλλεται μία μόνο ποινή.

2. Αν το πειθαρχικό όργανο επιλαμβάνεται για περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, με την πειθαρχική απόφαση επιβάλλεται μία μόνο ποινή σε κάθε υπάλληλο. Κατά την επιμέτρηση της ποινής αυτής λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός και η βαρύτητα όλων των παραπτωμάτων.

3. Κατά την επιμέτρηση των πειθαρχικών ποινών λαμβάνονται υπόψη οι κανόνες και οι αρχές των περιπτώσεων β', γ', ε', ζ' και η' της παρ. 2 του άρθρου 108. Η υποτροπή αποτελεί ιδιαίτερως επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της ποινής.

Άρθρο 112

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά δύο (2) έτη από την ημέρα που διαπράχθηκαν. Τα

πειθαρχικά παραπτώματα της παρ. 2 του άρθρου 109 παραγράφονται μετά πέντε (5) έτη.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα, δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός χρόνος παραγραφής ως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη και προκειμένου για τα παραπτώματα της παρ. 2 του άρθρου 109, τα επτά (7) έτη.

4. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο αποσκοπεί στην απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης του πρώτου. Στην περίπτωση αυτή το πρώτο παράπτωμα παραγράφεται όταν παραγραφεί το δεύτερο, εφόσον η παραγραφή του δεύτερου συντελείται σε χρόνο μεταγενέστερο της παραγραφής του πρώτου.

5. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό.

Άρθρο 113

Λήξη πειθαρχικής ευθύνης

Ο υπάλληλος ο οποίος απώλεσε την υπαλληλική ιδιότητα με οποιονδήποτε τρόπο δε διώκεται πειθαρχικώς, η πειθαρχική όμως διαδικασία, η οποία τυχόν έχει αρχίσει, συνεχίζεται και μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου. Η τυχόν καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται στην περίπτωση αυτή παραμένει ανεκτέλεστη.

Άρθρο 114

Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη

1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική ή άλλη δίκη.

2. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία. Το πειθαρχικό όργανο όμως μπορεί με απόφασή του, η οποία είναι ελευθέρως ανακλητή, να διατάξει, για εξαιρετικούς λόγους, την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβεί το ένα (1) έτος. Αναστολή δεν επιτρέπεται σε περίπτωση που το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας.

3. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος.

4. Αν μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης με την οποία απαλλάσσεται ο υπάλληλος ή επιβάλλεται ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος, το οποίο δικαιολογεί κατά το άρθρο 109 παρ. 2 την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης, η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 143. Επίσης επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία,

αν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επιβάλλεται οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη, για την οποία διώχθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος.

5. Η επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας επιτρέπεται και όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική πειθαρχική απόφαση, χωρίς να έχει λάβει υπόψη καταδικαστική ποινική απόφαση που προηγήθηκε.

6. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών έχει υποχρέωση να ανακοινώνει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου κάθε ποινική δίωξη που ασκείται κατ' αυτού. Στην ίδια αρχή ανακοινώνεται επίσης από τον αρμόδιο εισαγγελέα η απόφαση ή το βούλευμα με το οποίο τερματίζεται η δίωξη. Σε περίπτωση εγκλεισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο διευθυντής φυλακών γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου.

Άρθρο 115

Αυτοτέλεια κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος

1. Σε περίπτωση αποκατάστασης, απονομής χάριτος ή άρσης με οποιονδήποτε άλλο τρόπο του κολασίμου ή μεταβολής των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, δεν αίρεται το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.

2. Σε περίπτωση άρσης των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, κατά το άρθρο 47 του Συντάγματος, αίρεται και το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 116

Πειθαρχικά όργανα

Πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους ασκούν: α) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους, β) το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου, γ) τα υπηρεσιακά συμβούλια και δ) το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Άρθρο 117

Πειθαρχικώς προϊστάμενοι

1. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους είναι:

- α) ο υπουργός,
- β) ο γενικός γραμματέας υπουργείου ή γενικής γραμματείας,
- γ) ο γενικός γραμματέας αυτοτελούς υπηρεσίας,
- δ) ο γενικός γραμματέας περιφέρειας,
- ε) ο ειδικός γραμματέας,
- στ) ο γενικός διευθυντής,
- ζ) ο διευθυντής.

2. Επίσης πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι:

α) Ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και οι αρχηγοί του στρατού, του ναυτικού και της αεροπορίας, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος για τους πολιτικούς υπαλλήλους των υπηρεσιών που υπάγονται σ' αυτούς.

β) Οι διοικητές μονάδων και σχολών των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος.

γ) Οι διευθυντές καταστημάτων ή οι προϊστάμενοι

υπηρεσιών εφόσον είναι ανώτατοι ή ανώτεροι αξιωματικοί, για τους πολιτικούς υπαλλήλους των υπηρεσιών που υπάγονται σ' αυτούς.

δ) Ο διοικητής του Αγίου Όρους για όλους τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται στην αρμοδιότητά του.

ε) Ο προϊστάμενος ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.

3. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είναι:

α) Ο διοικητής ή ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας, για όλο το προσωπικό του νομικού προσώπου.

β) Ο πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών για το προσωπικό της.

γ) Ο πρύτανης Α.Ε.Ι. για όλο το προσωπικό του ιδρύματος, ο κοσμήτορας σχολής, ο πρόεδρος τμήματος και ο διευθυντής τομέα για το προσωπικό που υπάγεται σ' αυτούς.

δ) Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι., για όλο το προσωπικό του ιδρύματος, ο διευθυντής παραρτήματος Τ.Ε.Ι. για όλο το προσωπικό του παραρτήματος, ο διευθυντής σχολής και ο προϊστάμενος τμήματος για το προσωπικό που υπάγεται σ' αυτούς.

ε) Ο γενικός διευθυντής ή ο διευθυντής για τους υπαλλήλους που υπάγονται σ' αυτούς.

4. Η ιδιότητα του προϊσταμένου ως επί θητεία ή μετακλητού υπαλλήλου δεν κωλύει την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας από αυτόν.

Άρθρο 118

Αρμοδιότητα πειθαρχικώς προϊσταμένων

1. Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλλουν την ποινή της επίπληξης. Την ποινή του προστίμου μπορούν να επιβάλλουν οι εξής με τις πιο κάτω διακρίσεις:

α) Ο υπουργός έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός.

β) Ο γενικός γραμματέας υπουργείου ή γενικής γραμματείας ή αυτοτελούς υπηρεσίας, ο γενικός γραμματέας περιφέρειας, ο ειδικός γραμματέας υπουργείου και ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και οι αρχηγοί του στρατού ξηράς, του ναυτικού και της αεροπορίας, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος έως και τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών.

γ) Οι διοικητές μονάδων και σχολών των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος, οι διευθυντές καταστημάτων και οι προϊστάμενοι στρατιωτικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών των σωμάτων ασφαλείας ή του λιμενικού σώματος αν είναι ανώτατοι αξιωματικοί έως το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών και αν είναι ανώτεροι έως και το ένα τρίτο των μηνιαίων αποδοχών.

δ) Ο διοικητής του Αγίου Όρους, ο προϊστάμενος ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, ο διοικητής ή ο πρόεδρος συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας νομικού προσώπου έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.

ε) Ο πρύτανης Α.Ε.Ι. και ο πρόεδρος Τ.Ε.Ι. έως και τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών. Ο κοσμήτορας σχολής, ο πρόεδρος τμήματος και ο διευθυντής τομέα Α.Ε.Ι., ο αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι., ο διευθυντής παραρτήματος Τ.Ε.Ι., έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών, ο διευθυντής σχολής Τ.Ε.Ι. και ο προϊστάμενος τμήματος Τ.Ε.Ι. έως και το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών.

στ) Ο γενικός διευθυντής έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.

2. Η αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων είναι αμεταβίβαστη, εκτός αν από διάταξη νόμου προβλέπεται διαφορετικά.

3. Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι εκείνος στον οποίο υπάγεται, με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση, ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος.

4. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι και το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αν έχουν επιληφθεί αρμοδίως περισσότεροι πειθαρχικώς προϊστάμενοι, η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται μόνο από εκείνον που κάλεσε πρώτος σε απολογία τον υπάλληλο. Ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου έχουν, σε κάθε περίπτωση, δικαίωμα να ζητήσουν την παραπομπή σ' αυτούς της πειθαρχικής υπόθεσης, εφόσον δεν έχει εκδοθεί πειθαρχική απόφαση.

6. Αν ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο οποίος έχει επιληφθεί, κρίνει ότι το παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση σε οποιονδήποτε ανώτερο αυτού πειθαρχικώς προϊστάμενο μέχρι και τον υπουργό ή και το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αν πρόκειται για υπάλληλο του νομικού προσώπου. Αν και ο υπουργός ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου κρίνει ότι η προσήκουσα ποινή είναι ανώτερη και της δικής τους αρμοδιότητας, παραπέμπουν το θέμα στο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Άρθρο 119

Αρμοδιότητα διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Τα διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορεί να επιβάλλουν τις ποινές της επίκληξης και του προστίμου έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός.

Άρθρο 120

Αρμοδιότητα υπηρεσιακών συμβουλίων

1. Τα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια μπορεί να επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Τα πρωτοβάθμια συμβούλια κρίνουν σε πρώτο βαθμό μετά από παραπομπή της υπόθεσης σε αυτά και σε δεύτερο βαθμό μετά από άσκηση ένστασης κατ' αποφάσεων πειθαρχικώς προϊσταμένων.

Τα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια αποφαινόμενα σε δεύτερο βαθμό ύστερα από ένσταση κατ' αποφάσεων των πρωτοβάθμιων συμβουλίων και σε πρώτο βαθμό για την εκδίκαση του παραπτώματος του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 123.

2. Αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο είναι εκείνο στο οποίο υπάγεται, με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση, ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος.

3. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ περισσότερων υπηρεσιακών συμβουλίων για την κρίση του ίδιου παραπτώματος αίρονται από τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Οι καταφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση ενός τουλάχιστον από τα συμβούλια που έχουν επιληφθεί. Οι αποφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον οι αποφάσεις δύο τουλάχιστον συμβουλίων που έχουν κηρυχθεί αναρμόδια, είναι τελεσίδικες. Για την άρση απαιτείται αίτηση της υπηρεσίας ή του υπαλλήλου. Αν πρόκειται για καταφατική σύγκρουση, την άρση μπορεί να τη ζητήσει και ο πρόεδρος ενός από τα υπηρεσιακά συμβούλια που έχουν επιληφθεί.

Άρθρο 121

Συμβούλιο της Επικρατείας

Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων:

α) του υπουργού, του προϊσταμένου ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, του Διοικητή του Αγίου Όρους, καθώς και του διοικητή ή του προέδρου συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή,

β) των δευτεροβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός και άνω, της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή, του υποβιβασμού και της προσωρινής ή οριστικής παύσης και

γ) των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119.

Άρθρο 122

Από κοινού κρίση πειθαρχικών παραπτώματων

1. Περισσότερα του ενός πειθαρχικά παραπτώματα του ίδιου υπαλλήλου μπορεί, κατά την κρίση του πειθαρχικού οργάνου, να κρίνονται ενιαίως, εφόσον ανάγονται σε καθήκοντα υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

2. Περισσότεροι υπάλληλοι, που διώκονται για το ίδιο ή για συναφή πειθαρχικά παραπτώματα, μπορεί να κρίνονται ενιαίως, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αν στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 τα πειθαρχικά όργανα που είναι αρμόδια να επιληφθούν είναι διαφορετικά, αρμόδιο για την κρίση όργανο είναι:

α) μεταξύ περισσότερων πειθαρχικώς προϊσταμένων ο ανώτερος σε βαθμό, και σε περίπτωση ομοιοβάθμων, εκείνος που έχει επιληφθεί πρώτος,

β) μεταξύ περισσότερων υπηρεσιακών συμβουλίων, εκείνο που έχει επιληφθεί πρώτο και

γ) μεταξύ πειθαρχικώς προϊσταμένου και υπηρεσιακού συμβουλίου, το τελευταίο.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΩΞΗΣ

Άρθρο 123

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει είτε με την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο είτε με την παραπομπή του στο υπηρεσιακό συμβούλιο. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται ενώπιον του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου εντός τριμήνου και ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου εντός εξαμήνου από την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης.

Η υπαίτια παράβαση της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Το παράπτωμα αυτό, για τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου, εκδικάζεται μετά από παραπομπή ενώπιον του δευτεροβάθμιου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 124

Παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο

1. Αν ο υπουργός κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα

τιμωρείται με ποινή μεγαλύτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση στο υπηρεσιακό συμβούλιο. Για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου η πειθαρχική υπόθεση παραπέμπεται για τον ίδιο λόγο στο υπηρεσιακό συμβούλιο από το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου. Η παραπομπή είναι υποχρεωτική όταν υπάρχει αιτιολογημένη πρόταση αρμόδιας υπηρεσίας.

2. Ο υπουργός ή ο γενικός γραμματέας περιφέρειας, όταν λάβουν γνώση πειθαρχικού παραπτώματος που τελέσθηκε από υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, παραπέμπουν την υπόθεση ενώπιον του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου για την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

3. Δεν επιτρέπεται παραπομπή στο υπηρεσιακό συμβούλιο μετά την έκδοση οριστικής απόφασης για το ίδιο παράπτωμα από οποιοδήποτε πειθαρχικό όργανο.

Άρθρο 125

Διαδικασία και συνέπειες παραπομπής

1. Στο έγγραφο, με το οποίο η υπόθεση παραπέμπεται στο υπηρεσιακό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 124 του παρόντος, πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς κατά τόπο και χρόνο τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα και ο διωκόμενος υπάλληλος.

2. Το παραπεμπτήριο έγγραφο κοινοποιείται στον διωκόμενο υπάλληλο και αποστέλλεται μαζί με το φάκελο της υπόθεσης στο υπηρεσιακό συμβούλιο. Η παράλειψη κοινοποίησης του παραπεμπτηρίου εγγράφου συνεπάγεται ακυρότητα της πειθαρχικής διαδικασίας, εκτός αν ο διωκόμενος υπάλληλος έλαβε αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του με άλλον τρόπο.

3. Η έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου καταργεί την εκκρεμή πειθαρχική διαδικασία ενώπιον άλλου πειθαρχικού οργάνου.

4. Το παραπεμπτήριο έγγραφο δεν ανακαλείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ - ΕΝΟΡΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Άρθρο 126

Προκαταρκτική έρευνα

1. Προκαταρκτική έρευνα είναι η άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων για να διαπιστωθεί η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος και οι συνθήκες τέλεσής του.

2. Προκαταρκτική έρευνα μπορεί να ενεργήσει κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος του υπαλλήλου.

3. Αν αυτός που ενεργεί προκαταρκτική έρευνα κρίνει, με βάση τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, ότι δεν συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης, περατώνει την έρευνα με αιτιολογημένη έκθεσή του. Στην περίπτωση αυτή δεν αποκλείεται η ενέργεια προκαταρκτικής έρευνας από ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο. Αν, αντιθέτως, αυτός που ενεργεί προκαταρκτική έρευνα κρίνει ότι έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο τιμωρείται με ποινή της αρμοδιότητάς του, καλεί τον υπάλληλο σε απολογία σύμφωνα με το άρθρο 135. Αν κρίνει, είτε πριν από την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία ή μετά την απολογία του, ότι δικαιολογείται η επιβολή βαρύτερης ποινής, παραπέμπει την υπόθεση σε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 118. Αν, τέλος, κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα χρειάζεται περαι-

τέρω έρευνα, διατάσσει την ενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης.

Άρθρο 127

Ένορκη διοικητική εξέταση

1. Ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.) ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. Η ένορκη διοικητική εξέταση δεν συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης.

2. Η ένορκη διοικητική εξέταση διατάσσεται από οποιονδήποτε πειθαρχικώς προϊστάμενο και ενεργείται από μόνιμο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Α' του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και σε καμία περίπτωση κατώτερου βαθμού εκείνου στον οποίο αποδίδεται η πράξη. Σε περίπτωση αδυναμίας, λόγω κωλύματος, η ένορκη διοικητική εξέταση μπορεί να ενεργείται και από μόνιμο δημόσιο υπάλληλο τουλάχιστον με βαθμό Α' άλλου υπουργείου ή, προκειμένου για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, του υπουργείου που το εποπτεύει.

3. Κατά την εξέταση του υπαλλήλου, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 131 παρ. 3 και 133 του παρόντος.

4. Η ένορκη διοικητική εξέταση ολοκληρώνεται με την υποβολή αιτιολογημένης έκθεσης του υπαλλήλου που την ενεργεί. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται, με όλα τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, στον πειθαρχικώς προϊστάμενο ο οποίος διέταξε τη διενέργεια της εξέτασης. Εφόσον με την έκθεση διαπιστώνεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο, ο πειθαρχικώς προϊστάμενος υποχρεούται να ασκήσει πειθαρχική δίωξη.

5. Διατάξεις που προβλέπουν τη διενέργεια ένορκων διοικητικών εξετάσεων οποιασδήποτε μορφής από ειδικά όργανα δεν θίγονται.

6. Οι διατάξεις των παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 128, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 130 και 132 εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 128

Πειθαρχική ανάκριση

1. Πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται υποχρεωτικά κατά τη διαδικασία ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου. Κατ' εξαίρεση δεν είναι υποχρεωτική η ανάκριση στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο,

β) όταν ο υπάλληλος ομολογεί με την απολογία του κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση ότι διέπραξε το πειθαρχικό παράπτωμα,

γ) όταν ο υπάλληλος συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αποτελεί συγχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα,

δ) όταν έχει προηγηθεί ανάκριση ή προανάκριση συμφώνως με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για ποινικό αδίκημα που αποτελεί και πειθαρχικό παράπτωμα,

ε) όταν έχει διενεργηθεί, πριν την έκδοση του πα-

ραπεμπτηρίου εγγράφου ή της ένστασης Ε.Δ.Ε. ή άλλη ένορκη εξέταση κατά την οποία διαπιστώθηκε διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο. Το ίδιο ισχύει όταν η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτει από έκθεση δικαστικού οργάνου ή άλλου ελεγκτικού οργάνου της διοίκησης.

2. Η πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται από υπάλληλο που μπορεί να είναι και μέλος του υπηρεσιακού συμβουλίου τουλάχιστον ομοιόβαθμο του διωκόμενου.

3. Δεν ενεργούν πειθαρχική ανάκριση: α) τα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται το πειθαρχικό παράπτωμα, β) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι που έχουν εκδώσει την πειθαρχική απόφαση ή οποία κρίνεται κατ' ένσταση, γ) τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει ένορκη διοικητική εξέταση. Ο εγκαλούμενος δικαιούται μέσα σε τρεις ημέρες από την κλήση του για εξέταση να ζητήσει την εξαίρεση εκείνου που διεξάγει την ανάκριση με έγγραφη αίτηση. Στην αίτηση πρέπει να εκτίθενται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο οι λόγοι της εξαίρεσης και να αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνονται οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί. Για την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζει το υπηρεσιακό συμβούλιο χωρίς τη συμμετοχή εκείνου, του οποίου ζητείται η εξαίρεση, που αναπληρώνεται νομίμως. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, οι ανακριτικές πράξεις που στο μεταξύ ενεργήθηκαν, είναι άκυρες και επαναλαμβάνονται εξ αρχής.

4. Όποιος διεξάγει ανάκριση, δικαιούται να ενεργήσει ανακριτικές πράξεις και εκτός της έδρας του. Επίσης δικαιούται να ζητήσει την ενέργεια ανακριτικών πράξεων και εκτός της έδρας του από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

5. Η πειθαρχική ανάκριση είναι μυστική.

6. Η πειθαρχική ανάκριση μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων παραπτωμάτων του ίδιου υπαλλήλου, εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία.

7. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος ο οποίος ορίζεται από τον ενεργούντα την ανάκριση.

Άρθρο 129 Ανακριτικές πράξεις

1. Ανακριτικές πράξεις είναι:

- α) η αυτοψία,
- β) η εξέταση μαρτύρων,
- γ) η πραγματογνωμοσύνη,
- δ) η εξέταση του διωκόμενου.

2. Δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης θέμα που κατά το νόμο καλύπτεται: α) από το απόρρητο της υπηρεσίας, εκτός αν συμφωνεί η αρμόδια αρχή ή β) από το κατά νόμο επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

3. Για την ανακριτική πράξη συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από όσους συνέπραξαν. Αν κάποιος απ' αυτούς είναι αναλφάβητος ή αρνείται να υπογράψει, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση.

Άρθρο 130 Αυτοψία

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 128, η αυτοψία διενεργείται αυτοπροσώπως από εκείνον που διεξάγει την πειθαρχική ανάκριση με την παρουσία γραμματέα.

2. Η αυτοψία δημόσιων εγγράφων ή εγγράφων ιδιωτικών που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή ενεργείται στο γραφείο όπου φυλάσσονται.

3. Έγγραφα που κατέχονται από ιδιώτη, παραδίδονται στον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικώς μετά το τέλος της πειθαρχικής διαδικασίας. Ο ανακριτής,

ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, υποχρεούται να χορηγεί ατελώς απόδειξη παραλαβής και επίσημο αντίγραφο των εγγράφων που παραλήφθηκαν. Έγγραφα τα οποία είναι αναγκαία για τη διεκπεραίωση κάθε είδους υπόθεσης του κατόχου τους ή άλλου προσώπου ανακοιτώνται στον ανακριτή στον τόπο όπου βρίσκονται.

Άρθρο 131 Μάρτυρες

1. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Η μη εμφάνιση ή η άρνηση κατάθεσης του μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία αποτελεί πλημμέλημα. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του διωκόμενου με το μάρτυρα σε ευθεία γραμμή ή έως και το δεύτερο βαθμό σε πλάγια γραμμή.

3. Ο διωκόμενος δικαιούται κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και της ένορκης διοικητικής εξέτασης και μέχρι το τέλος της εξέτασής του να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει πέντε τουλάχιστον από τους προτεινόμενους μάρτυρες.

Άρθρο 132 Πραγματογνώμονες

Ως πραγματογνώμονες ορίζονται δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ο.τ.α., καθώς και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος. Οι πραγματογνώμονες, πριν από τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 133 Εξέταση διωκόμενου

Κατά την πειθαρχική ανάκριση καλείται οπωσδήποτε για εξέταση ο διωκόμενος υπάλληλος. Ο υπάλληλος εξετάζεται ανωμοτί και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Η μη προσέλευση του διωκόμενου ή η άρνησή του να εξετασθεί δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης.

Άρθρο 134 Ενέργειες μετά την ανάκριση

1. Ο πρόεδρος του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν λάβει το παραπεμπτήριο έγγραφο, ορίζει ως εισηγητή της πειθαρχικής υπόθεσης ένα από τα μέλη του συμβουλίου, στο οποίο και παραδίδεται ο φάκελος.

2. Ο πρόεδρος του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν διαβιβαστεί σε αυτόν το πόρισμα της πειθαρχικής ανάκρισης ή, σε περίπτωση μη διενέργειας ανάκρισης κατά το άρθρο 128 παρ. 1, όταν κρίνει ότι η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση, την εισάγει στο υπηρεσιακό συμβούλιο για να αποφασίσει την κλήση σε απολογία του διωκόμενου υπαλλήλου ή την απαλλαγή του χωρίς αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

Άρθρο 135 Κλήση σε απολογία

1. Πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται, εάν ο υπάλληλος δεν κληθεί προηγουμένως σε απολογία. Η εξέταση του

διωκόμενου κατά το στάδιο της ένορκης διοικητικής εξέτασης ή της πειθαρχικής ανάκρισης δεν αναπληρώνει την κλήση σε απολογία.

2. Στην κλήση σε απολογία καθορίζεται σαφώς το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για απολογία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι βραχύτερη από δύο ημέρες, όταν ο υπάλληλος καλείται σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο και από τρεις ημέρες, όταν αυτός καλείται από συμβούλιο. Η προθεσμία για απολογία μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά και έως το τριπλάσιο της αρχικής προθεσμίας μετά από αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση του διωκόμενου. Εκπρόθεσμη απολογία λαμβάνεται υποχρεωτικώς υπόψη, εφόσον υποβάλλεται πριν από την έκδοση της απόφασης.

Η παράλειψη της κλήσης σε απολογία καλύπτεται από την υποβολή εγγράφου απολογίας.

3. Όταν μετά την κλήση του διωκόμενου σε απολογία ακολουθεί παραπομπή σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 118 σε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο ή στο υπηρεσιακό συμβούλιο ή στα όργανα του άρθρου 119, δεν απαιτείται νέα κλήση σε απολογία.

4. Μετά την κλήση σε απολογία η υπόθεση περατούται με την έκδοση απόφασης.

Άρθρο 136 Απολογία

1. Η απολογία υποβάλλεται εγγράφως. Ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου επιτρέπεται στο διωκόμενο και η προφορική συμπληρωματική απολογία.

2. Η απολογία παραδίδεται με απόδειξη στο όργανο το οποίο καλεί σε απολογία. Μπορεί όμως και να αποσταλεί ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή ή να κατατεθεί σε δημόσια αρχή για αποστολή. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου το εμπρόθεσμο της υποβολής της κρίνεται από το χρόνο της ταχυδρόμησης ή της κατάθεσης στη δημόσια αρχή.

3. Πριν από την απολογία ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να λάβει γνώση του φακέλου της πειθαρχικής υπόθεσης. Το γεγονός ότι έλαβε γνώση αποδεικνύεται με πράξη η οποία υπογράφεται από τον υπάλληλο, ο οποίος τηρεί το φάκελο και το διωκόμενο ή μόνο από τον πρώτο, αν ο δεύτερος αρνηθεί να υπογράψει. Αν ο διωκόμενος υπάλληλος δεν υπηρετεί στην έδρα του οργάνου που τον καλεί σε απολογία, του χορηγείται σχετική άδεια.

4. Με την απολογία του ο υπάλληλος έχει δικαίωμα να ζητήσει εύλογη προθεσμία για να υποβάλει έγγραφα στοιχεία. Η παροχή της προθεσμίας και η διάρκειά της εναπόκεινται στην κρίση του οργάνου το οποίο τον καλεί σε απολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 137

Προσδιορισμός δικασίμου - Παράσταση διωκόμενου

1. Μετά την υποβολή της απολογίας ή την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της ο πρόεδρος του υπηρεσιακού συμβουλίου προσδιορίζει με πράξη του την ημέρα κατά την οποία θα κριθεί η υπόθεση. Η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνεδρίασης ανακοινώνονται εγγράφως στο διωκόμενο πριν από τέσσερις τουλάχιστον ημέρες.

2. Ο διωκόμενος υπάλληλος έχει δικαίωμα να παραστεί αυτοπροσώπως ή να παρασταθεί δια ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου ενώπιον των υπηρεσιακών συμβουλίων και των οργάνων του άρθρου 119. Η μη προσέλευση του διωκόμενου δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.

3. Αν το υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει ανεπαρκή τα αποδεικτικά στοιχεία, αναβάλλει την κρίση της υπόθεσης και διατάσσει συμπληρωματική ανάκριση.

4. Η υπηρεσία του διωκόμενου υποχρεούται να του χορηγήει ανάλογη άδεια για να προσέλθει ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου κατά την κρίση της υπόθεσής του.

Άρθρο 138 Κωλύματα και εξαιρέση μελών υπηρεσιακού συμβουλίου

1. Μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου που δε δικαιούνται να διεξάγουν ανάκριση σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 128 ή έχουν διενεργήσει πειθαρχική ανάκριση στην κρινόμενη υπόθεση, κωλύονται να μετάσχουν στη σύνθεσή του κατά την κρίση της υπόθεσης αυτής.

2. Ο διωκόμενος μπορεί με έγγραφη αίτησή του να ζητήσει την εξαιρέση μελών του υπηρεσιακού συμβουλίου με την προϋπόθεση ότι με τα υπόλοιπα μέλη υπάρχει απαρτία. Η αίτηση αυτή, που υποβάλλεται δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, πρέπει να περιέχει κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο τους λόγους της εξαιρέσης και να συνοδεύεται από τα στοιχεία με τα οποία αυτοί αποδεικνύονται. Για την αίτηση εξαιρέσης του υπηρεσιακού συμβουλίου αποφασίζει αιτιολογημένα με συμμετοχή των νόμιμων αναπληρωτών των μελών των οποίων ζητείται η εξαιρέση. Τα μέλη που εξαιρούνται αντικαθίστανται από τα αναπληρωματικά τους. Αν εξαιρεθεί το τακτικό και το αναπληρωματικό του μέλος, το συμβούλιο συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη του, εφόσον έχει απαρτία. Η εξαιρέση αναπληρωματικού μέλους μπορεί να ζητηθεί και την ημέρα της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή το συμβούλιο αποφασίζει αμέσως επί της αιτήσεως εξαιρέσεως και συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη του.

3. Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 114 αποκλείεται να μετάσχει στο υπηρεσιακό συμβούλιο ο ανακριτής ή αυτός που συμμετείχε στο υπηρεσιακό συμβούλιο κατά την πρώτη κρίση.

Δεν μπορούν να εξαιρεθούν μέλη τακτικά ή αναπληρωματικά περισσότερα από τα απαιτούμενα για να έχει το υπηρεσιακό συμβούλιο απαρτία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 139

Κοινοποιήσεις στο διωκόμενο

Η κλήση σε απολογία και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση του διωκόμενου επιδίδονται με δημόσιο όργανο στον ίδιο προσωπικά ή στην κατοικία του σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση, το έγγραφο της κλήσης σε απολογία τοιχοκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας του υπαλλήλου και συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από ένα μάρτυρα. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής αυτός που

διενεργεί την επίδοση, συντάσσει πράξη στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση. Αν ο υπάλληλος είναι άγνωστος διαμονής, το έγγραφο της κλήσης σε απολογία τοιχοκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας του και συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό.

Άρθρο 140
Εκτίμηση αποδείξεων

1. Το πειθαρχικό όργανο εκτιμά ελευθέρως τις αποδείξεις. Για να μορφώσει την κρίση του, μπορεί να λάβει υπόψη του και αποδεικτικά στοιχεία που δεν προκύπτουν από την πειθαρχική διαδικασία αλλά από άλλη νόμιμη διαδικασία, εφόσον έλαβε γνώση τους ο διωκόμενος.

2. Συναφή πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία διαπιστώνονται κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της ίδιας πειθαρχικής κρίσης μόνο εφόσον ο διωκόμενος κληθεί σε απολογία και γι' αυτά.

3. Η κρίση πρέπει να στηρίζεται σε αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα και να είναι ειδικώς αιτιολογημένη.

Άρθρο 141
Πειθαρχική απόφαση

1. Η πειθαρχική απόφαση διατυπώνεται εγγράφως.

2. Στην απόφαση μνημονεύονται: α) ο τόπος και ο χρόνος έκδοσής της, β) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου ή των μελών του συλλογικού πειθαρχικού οργάνου, γ) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του κρινομένου, δ) τα πραγματικά περιστατικά και στοιχεία που συνιστούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος, προσδιορισμένα κατά τόπο και χρόνο, ε) η υποβολή ή όχι απολογίας, στ) η αιτιολογία της απόφασης, ζ) η γνώμη των μελών του συλλογικού οργάνου που μειοψήφησαν και η) η απαλλαγή του κρινομένου ή η ποινή που του επιβάλλεται.

Η παράλειψη των στοιχείων που αναφέρονται στα εδάφια α', β' και γ', εκτός του ονοματεπώνυμου, δεν συνεπάγεται ακυρότητα της απόφασης, εφόσον αυτά προκύπτουν από το φάκελο της υπόθεσης.

3. Η πειθαρχική απόφαση υπογράφεται από το όργανο που την εκδίδει. Όταν αυτή εκδίδεται από συλλογικό όργανο, υπογράφεται από τον πρόεδρο και το γραμματέα.

4. Η πειθαρχική απόφαση κοινοποιείται σε αντίγραφο με τη φροντίδα της υπηρεσίας στον υπάλληλο και γνωστοποιείται στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. Η κοινοποίηση της απόφασης στον υπάλληλο ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 139. Στον υπάλληλο γνωστοποιούνται επίσης τα ένδικα μέσα που δικαιούται να ασκήσει.

5. Η πειθαρχική απόφαση δεν ανακαλείται. Ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης επιτρέπεται κατ' εξαίρεση σε περίπτωση πρόδηλης παρανομίας. Ανάκληση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου. Πειθαρχική απόφαση που υπόκειται σε ένσταση δεν ανακαλείται.

Η αίτηση για ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίησή της στον υπάλληλο.

Αν η ανάκληση δεν γίνει εντός τριμήνου, λογίζεται ότι το αίτημα της ανάκλησης έχει απορριφθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 142
Ένσταση

1. Οι αποφάσεις των πειθαρχικώς προϊσταμένων, εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 121 περ. (α), καθώς και των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119, υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων που έκριναν σε πρώτο βαθμό, υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου υπηρεσιακού συμβουλίου στις περιπτώσεις επιβολής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός και άνω, της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή, του υποβιβασμού, της προσωρινής και της οριστικής παύσης.

2. Ένσταση ενώπιον του πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου δικαιούνται να ασκήσουν: α) ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και β) υπέρ της διοίκησης ή υπέρ του υπαλλήλου, κάθε ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος, οι πρόεδροι των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119 και ο υπουργός ή ο γενικός γραμματέας περιφέρειας που ασκεί εποπτεία στο νομικό πρόσωπο.

3. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον υπάλληλο ή από την περιέλευσή της στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες για εκείνους που διαμένουν στο εξωτερικό.

4. Τα πειθαρχικά συμβούλια (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια), όταν κρίνουν μετά από ένσταση του υπαλλήλου ή υπέρ του, δεν μπορούν να χειροτερεύσουν τη θέση του. Όταν κρίνουν ένσταση υπέρ της διοίκησης, δεν μπορούν να επιβάλλουν ελαφρότερη ποινή από αυτήν που επιβλήθηκε. Όταν ασκούνται ενστάσεις τόσο από τον υπάλληλο όσο και υπέρ της διοίκησης, το πειθαρχικό συμβούλιο τις κρίνει από κοινού και δεν δεσμεύεται ως προς την ποινή που θα επιβάλλει.

5. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης.

Άρθρο 143
Επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας

1. Την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 114, μπορούν να ζητήσουν τα όργανα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 124, όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική ποινική απόφαση και ο υπάλληλος, όταν έχει εκδοθεί αθωωτική ποινική απόφαση εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους.

2. Η αίτηση για την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας απευθύνεται στο οικείο πρωτοβάθμιο ή δευτεροβάθμιο κατά περίπτωση πειθαρχικό συμβούλιο, στο οποίο υπαγόταν ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος.

3. Αν έχει εκδοθεί καταδικαστική ποινική απόφαση, κατά την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, μπορεί να επιβληθεί πειθαρχική ποινή ανώτερη από αυτήν που είχε επιβληθεί. Αν έχει εκδοθεί αθωωτική ποινική απόφαση, μπορεί να επιβληθεί ελαφρότερη ποινή ή να απαλλαγεί ο υπάλληλος. Όταν ο υπάλληλος είχε τιμωρηθεί με οριστική ή προσωρινή παύση ή υποβιβασμό,

το υπηρεσιακό συμβούλιο μπορεί κατά την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας να αποφασίσει και τη βαθμολογική ή μισθολογική του αποκατάσταση. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, ο υπάλληλος παραμένει υπεράριθμος και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που θα κενωθεί.

Άρθρο 144
Προσφυγή

1. Προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 121, δικαιούται να ασκήσει ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε.

2. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας διέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

3. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης.

4. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν κρίνει μετά από προσφυγή, δεν μπορεί να χειροτερεύσει τη θέση του υπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ

Άρθρο 145
Εκτέλεση απόφασης

1. Η τελεσίδικη απόφαση εκτελείται υποχρεωτικώς. Η εκτέλεση γίνεται από την οικεία υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Παράλειψη εκτέλεσης της ποινής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

2. Σε περίπτωση απόρριψης προσφυγής κατά απόφασης που επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης, η λύση της υπαλληλικής σχέσης επέρχεται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

3. Κατά το χρόνο της προσωρινής παύσης ο υπάλληλος απέχει από κάθε υπηρεσία. Ο χρόνος της προσωρινής παύσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

4. Όποιος τιμωρείται με υποβιβασμό, δεν κρίνεται για προαγωγή πριν περάσει από την επιβολή της ποινής χρονικό διάστημα ίσο με το μισό του χρόνου που απαιτείται για προαγωγή.

5. Η πειθαρχική απόφαση, η οποία επιβάλλει πρόστιμο, εκτελείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εντέλλεται την πληρωμή των αποδοχών του υπαλλήλου. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση, το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Για την καταβολή βαρύνεται αποκλειστικά ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και όχι οι κληρονόμοι του.

Το πρόστιμο υπολογίζεται στις αποδοχές που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης. Όταν αυτό ορίζεται έως στο ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του, παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα μετά την τελεσίδικη της απόφασης. Όταν είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται τμηματικώς κατά μήνα.

Η μηνιαία παρακράτηση καθορίζεται με την πειθαρχική απόφαση και δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερη από το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του υπαλλήλου.

Άρθρο 146
Διαγραφή πειθαρχικών ποινών

1. Διαγράφονται αυτοδικαίως η ποινή της επίπληξης

μετά τρία (3) έτη, του προστίμου μετά πέντε (5) έτη και οι λοιπές ποινές, εκτός από την ποινή της οριστικής παύσης, μετά δέκα (10) έτη, εφόσον κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα ο υπάλληλος δεν τιμωρήθηκε με άλλη ποινή.

2. Ο πειθαρχικός φάκελος ποινής που διαγράφεται, αφαιρείται από το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και δεν επιτρέπεται εφεξής να αποτελεί στοιχείο κρίσης του.

Άρθρο 147
Δαπάνες πειθαρχικής διαδικασίας

1. Η πειθαρχική διαδικασία διεξάγεται ατελώς.

2. Όταν διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη, οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων εκκαθαρίζονται από το πειθαρχικό όργανο και καταβάλλονται από το Δημόσιο ή το οικείο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΛΥΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΛΥΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Άρθρο 148
Λόγοι λύσης

Η υπαλληλική σχέση λύεται με το θάνατο, την αποδοχή της παραίτησης, την έκπτωση και την απόλυση του υπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

Άρθρο 149
Παράτηση

1. Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως. Αίρεση, όρος ή προθεσμία στην αίτηση παραίτησης θεωρούνται ότι δεν έχουν γραφεί.

2. Η παραίτηση θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί αν κατά την υποβολή της εκκρεμεί ποινική δίωξη για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8 ή για κακούργημα ή πειθαρχική δίωξη ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης ή αν η ποινική ή πειθαρχική δίωξη ασκηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της παραίτησης και πριν την αποδοχή της.

Στην περίπτωση άσκησης πειθαρχικής δίωξης μετά την υποβολή αίτησης παραίτησης, εφόσον η πειθαρχική υπόθεση δεν εκδικασθεί σε πρώτο βαθμό εντός έξι (6) μηνών, ο υπάλληλος δικαιούται να υποβάλει νέα αίτηση παραίτησης κατά τους όρους του παρόντος άρθρου.

3. Ο υπάλληλος, που έχει τις υποχρεώσεις του άρθρου 58, δεν έχει δικαίωμα να παραιτηθεί πριν λήξει ο χρόνος που ορίζεται στη διάταξη αυτή.

4. Ο υπάλληλος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης παραίτησης μπορεί να την ανακαλέσει εγγράφως, εφόσον αυτή δεν έχει γίνει αποδεκτή σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

5. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με πράξη που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο και δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η υπη-

ροσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την παραίτηση πριν από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της. Αν μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της παραίτησης ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση, εμμένοντας στην παραίτησή του, αυτή γίνεται αυτοδικαίως αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αίτησης. Η παραίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή και λύεται αυτοδικαίως η υπαλληλική σχέση, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που ρυθμίζουν την παραίτηση του υπαλλήλου σε ειδικές περιπτώσεις, διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΚΠΤΩΣΗ

Άρθρο 150

Αυτοδικαίη έκπτωση λόγω ποινικής καταδίκης

Ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας, εφόσον με αμετάκλητη δικαστική απόφαση:

α) καταδικασθεί σε ποινή τουλάχιστον πρόσκαιρης κάθειρξης ή σε οποιαδήποτε ποινή για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ.1 του άρθρου 8 ή σε οποιαδήποτε ποινή για λιποταξία·

β) του επιβληθεί στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων.

Η έκπτωση επέρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 151

Επαναφορά στην υπηρεσία σε περίπτωση έκπτωσης

1. Ο υπάλληλος που εξέπεσε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 150, επανέρχεται στην υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί το κατά το άρθρο 47 παρ. 1 του Συντάγματος διάταγμα που αίρει τις συνέπειες της ποινής.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία επαναφοράς στην υπηρεσία.

Άρθρο 152

Έκπτωση λόγω απώλειας ιθαγένειας

Ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας από την ημερομηνία που απώλεσε την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΠΟΛΥΣΗ

Άρθρο 153

Λόγοι απόλυσης

Ο υπάλληλος απολύεται μόνο για τους επόμενους λόγους:

- α) επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης,
- β) σωματική ή πνευματική ανικανότητα,
- γ) κατάργηση της θέσης στην οποία υπηρετεί,
- δ) συμπλήρωση ορίου ηλικίας και τριακονταπενταετίας,
- ε) ακαταλληλότητα κατά το άρθρο 94 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 154

Απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα

1. Ο υπάλληλος απολύεται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, αν διαπιστωθεί σωματική ή πνευματική ανικανότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 100, 166 και 168. Δεν απολύεται ο υπάλληλος αν η ανικανότητα του επιτρέπει την άσκηση άλλων καθηκόντων.

2. Ο υπάλληλος που απολύεται σύμφωνα με την παρ.1 αναδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21.

Άρθρο 155

Απόλυση λόγω κατάργησης θέσης

1. Ο υπάλληλος απολύεται, αν καταργηθεί η θέση στην οποία υπηρετεί.

2. Αν καταργηθούν ορισμένες μόνο θέσεις του ίδιου κλάδου, απολύονται οι υπάλληλοι οι οποίοι συγκεντρώνουν τα λιγότερα ουσιαστικά προσόντα, ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

3. Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση κατάργησης θέσεων μετά από συγχώνευση κλάδων ή υπηρεσιών.

4. Οι κατά τις ανωτέρω διατάξεις προς απόλυση υπάλληλοι δικαιούνται, με αίτησή τους, να μεταταγούν σε κενή οργανική θέση άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία μετάταξης.

5. Ο υπάλληλος δικαιούται να επαναδιοριστεί, αν επανασυσταθεί η ίδια ή όμοια θέση μέσα σε ένα (1) έτος από την απόλυσή του.

Άρθρο 156

Απόλυση λόγω ορίου ηλικίας και τριακονταπενταετίας

1. Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του.

2. Κατ' εξαίρεση ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας και τριανταπέντε ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας.

Αν ο υπάλληλος, κατά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, δεν έχει συμπληρώσει τριανταπέντε ετών πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, παρατείνεται η παραμονή του στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και πάντως όχι πέραν του 67ου έτους της ηλικίας.

3. Ως ημέρα γέννησης, για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

4. Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία θεωρείται κάθε υπηρεσία που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ο.τ.α. με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή που αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία με βάση ειδικές διατάξεις.

Ο χρόνος στράτευσης πριν από την έναρξη της υπαλληλικής σχέσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του αρμόδιου υπουργού και έγκριση του υπουργικού συμβουλίου, γενικός διευθυντής μπορεί να παραμένει στην υπηρεσία και μετά τη συμπλήρωση τριακονταπενταετούς δημόσιας υπηρεσίας για μια διετία, και πάντως όχι πέραν του 65ου έτους της ηλικίας, λόγω εξαιρετικής ανάγκης που αιτιολογείται ειδικώς.

Άρθρο 157

Πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης

1. Η λύση της υπαλληλικής σχέσης διενεργείται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, περιλήψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Εκτός από τις περιπτώσεις αυτοδικαίως λύσης, η υπαλληλική σχέση λύεται με την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο. Αν η απόφαση αυτή δεν κοινοποιηθεί μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη δημοσίευσή της, η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως από την πάροδο του εικοσαήμερου.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Άρθρο 158

Είδη και αρμοδιότητες

1. Τα υπηρεσιακά συμβούλια διακρίνονται ως εξής:

α. *Ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο*, αρμόδιο για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των ανώτατων υπαλλήλων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με εξαίρεση την Ακαδημία Αθηνών και τα Α.Ε.Ι..

β. *Πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια*, για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των λοιπών υπαλλήλων του κράτους.

γ. *Πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια* για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων ορισμένου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ειδικά) ή πλειόνων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (κοινά).

δ. *Δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια* για την κρίση σε δεύτερο βαθμό των υποθέσεων που αναφέρονται ρητώς στον παρόντα Κώδικα.

2. Τα υπηρεσιακά συμβούλια των προηγούμενων περιπτώσεων α', β', γ' λειτουργούν και ως πειθαρχικά συμβούλια. Το υπηρεσιακό συμβούλιο της περίπτωσης δ' λειτουργεί αποκλειστικά ως πειθαρχικό, με την επιφύλαξη του άρθρου 94.

3. Κάθε υπηρεσιακό συμβούλιο αποτελεί ιδιαίτερη αρχή.

4. Τα υπηρεσιακά συμβούλια ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπει το Σύνταγμα, ο παρών Κώδικας και ειδικές διατάξεις.

5. Το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

6. Τα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια κρίνουν υποθέσεις που ορίζονται στον παρόντα Κώδικα και σε ειδικές διατάξεις είτε σε πρώτο και τελευταίο βαθμό είτε σε δεύτερο βαθμό.

7. Τα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια κρίνουν σε δεύτερο βαθμό, κατά το νόμο και την ουσία, τις αποφάσεις των πρωτοβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων, αποκλειστικά για τις υποθέσεις που ορίζονται στον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 159

Σύσταση

1. Συνιστάται ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο που εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Σε κάθε υπηρεσία συνιστώνται, με απόφαση του οικείου υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ένα ή περισσότερα πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια. Τα δευτεροβάθμια συμβούλια επιλαμβάνονται επίσης των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των εποπτευόμενων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου υπουργού μπορεί να συνιστώνται δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια σε μεγάλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

3. Σε κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου συνιστώνται ένα ή περισσότερα υπηρεσιακά συμβούλια. Σε κάθε νομό ή διαμέρισμα νομού επιτρέπεται η σύσταση ενός ή περισσότερων κοινών υπηρεσιακών συμβουλίων, με απόφαση του οργάνου που ασκεί την εποπτεία στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με τη συστατική απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται και η έδρα των κοινών υπηρεσιακών συμβουλίων.

4. Σε περίπτωση σύστασης περισσότερων υπηρεσιακών συμβουλίων στο ίδιο υπουργείο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου καθορίζεται, με την πράξη σύστασής τους, και η μεταξύ τους αρμοδιότητα.

5. Συνιστάται δευτεροβάθμιο υπηρεσιακό συμβούλιο που εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και επιλαμβάνεται για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Περιφερειών.

6. Στην Ακαδημία Αθηνών και σε κάθε Α.Ε.Ι. συνιστώνται με απόφαση του προέδρου και του πρύτανη, αντίστοιχα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μέχρι δύο πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια και ένα δευτεροβάθμιο.

Άρθρο 160

Συγκρότηση

1. Το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο είναι επταμελές και αποτελείται από:

α. Έναν αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, με αναπληρωτή του αντιπρόεδρο ή σύμβουλο της Επικρατείας, που τους ορίζει ο Πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού.

β. Έναν καθηγητή του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου, με αναπληρωτή του επίσης καθηγητή του ίδιου ιδρύματος.

γ. Έναν καθηγητή δημοσίου δικαίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με αναπληρωτή του επίσης καθηγητή του ίδιου Πανεπιστημίου.

δ. Έναν καθηγητή δημοσίου δικαίου ή διοικητικής ή πολιτικής επιστήμης του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με αναπληρωτή του επίσης καθηγητή του ίδιου Πανεπιστημίου.

Οι ανωτέρω καθηγητές με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από τον πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι..

ε. Το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αρμόδιο για θέματα προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης, με αναπληρωτή του το γενικό διευθυντή Διοικητικής Υποστήριξης του ίδιου υπουργείου.

στ. Το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, αρμόδιο για θέματα μισθών και συντάξεων, με αναπληρωτή του το γενικό διευθυντή Διοικητικής Υποστήριξης του ίδιου υπουργείου.

ζ. Τον πρόεδρο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., με αναπληρωτή του μέλος της εκτελεστικής επιτροπής, το οποίο ορίζει η επιτροπή αυτή.

2. Τα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια των υπουργείων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α. Τρεις (3) μονίμους υπαλλήλους με βαθμό διευθυντή, από αυτούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα του υπηρεσιακού συμβουλίου και υπηρετούν στην έδρα του, από τους οποίους ο ένας ορίζεται ως πρόεδρος. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ως αναπληρωτής του προέδρου ένα από τα τακτικά μέλη του συμβουλίου. Στην περίπτωση που προεδρεύει ο αναπληρωτής του προέδρου, συμμετέχει ως μέλος ο αναπληρωτής του προεδρεύοντος.

β. Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον Α'.

3. Τα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια των υπουργείων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α. Έναν εφέτη των διοικητικών ή πολιτικών δικαστηρίων, ως πρόεδρο, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου.

Το αρμόδιο για τον ορισμό των μελών του υπηρεσιακού συμβουλίου όργανο απευθύνει σχετικό ερώτημα στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος απευθύνεται προς επιλογή στο προσφορότερο κατά την κρίση του για το συγκεκριμένο σκοπό δικαστήριο. Ο πρόεδρος του οικείου δικαστηρίου υποχρεούται να απαντήσει εντός μηνός από την περιέλευση σε αυτόν του ερωτήματος.

β. Δύο (2) μονίμους υπαλλήλους με βαθμό διευθυντή, από αυτούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα του υπηρεσιακού συμβουλίου και υπηρετούν στην έδρα του.

γ. Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον Α'.

4. Τα μέλη υπό τα στοιχεία α' της παρ. 2 και β' της παρ. 3 ορίζονται από τον οικείο υπουργό ή το Δ.Σ. του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου από υπαλλήλους που έχουν το βαθμό του διευθυντή. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι υπάλληλοι αυτοί, ορίζονται υπάλληλοι, που έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις, από άλλα υπουργεία ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Ο τρόπος, η διαδικασία και οι λοιπές προϋποθέσεις για την ανάδειξη των μελών υπό τα στοιχεία β' της παρ. 2 και γ' της παρ. 3, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

5. Τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται, αντίστοιχα, με ισάριθμους αναπληρωτές.

Άρθρο 161 Ορισμός μελών

1. Τα μέλη του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Ο πρόεδρος και τα μέλη των λοιπών υπηρεσιακών συμβουλίων, καθώς και οι αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του Δ.Σ. του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή του προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών ή του πρύτανη Α.Ε.Ι., προκειμένου περί των υπηρεσιακών συμβουλίων της παρ. 6 του άρθρου 159.

Άρθρο 162 Θητεία

1. Τα μέλη κάθε υπηρεσιακού συμβουλίου, με ισάριθμους αναπληρωτές τους, ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου με απόφαση που εκδίδεται κατά το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους.

2. Κατά τη διάρκεια της διετίας απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

Άρθρο 163 Λειτουργία

1. Τα αναπληρωματικά μέλη συμμετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

2. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου.

3. Στα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια ως εισηγητές και αναπληρωτές τους, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ορίζονται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του Δ.Σ. του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών προσωπικού.

4. Στο ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο και στα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια ως εισηγητές ορίζονται, με πράξη του προέδρου, μόνο μέλη τους.

5. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον οικείο υπουργό ή το Δ.Σ. του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αντίστοιχα.

6. Στο ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο γραμματέας ορίζεται με τον αναπληρωτή του υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Α' του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

7. Όλα τα υπηρεσιακά συμβούλια βρίσκονται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη τους, εκτός από το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο που συνεδριάζει με την παρουσία πέντε (5) τουλάχιστον μελών. Τα υπηρεσιακά συμβούλια αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, στα οποία συμπεριλαμβάνεται οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Εάν σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, όσοι ακολουθούν την ασθενέστερη, οφείλουν να προσχωρήσουν στη μία από τις επικρατέστερες.

8. Οι πράξεις των υπηρεσιακών συμβουλίων διατυπώνονται σε πρακτικά που υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα. Έως την κατά τα ανωτέρω υπογραφή των πρακτικών, μπορεί να χορηγείται στους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους, μετά από αίτησή τους, βεβαίωση για τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί, η οποία υπογράφεται από τον πρόεδρο του υπηρεσιακού συμβουλίου. Στα πρακτικά καταχωρίζεται πλήρως η γνώμη των τυχόν μειοψηφούντων.

9. Η λειτουργία των υπηρεσιακών συμβουλίων διέπεται συμπληρωματικά από τις γενικές διατάξεις για τα συλλογικά όργανα της διοίκησης, όπως εκάστοτε αυτές ισχύουν.

10. Ο υπάλληλος μπορεί να παραστεί ενώπιον των υπηρεσιακών συμβουλίων που κρίνουν πειθαρχική του υπόθεση αυτοπροσώπως, με συμπαράσταση δικηγόρου ή μόνο δια δικηγόρου.

Άρθρο 164

Ένσταση ενώπιον των δευτεροβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων

1. Οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων μπορούν να προσβληθούν με ένσταση ενώπιον των δευτεροβάθμιων, μόνο στις περιπτώσεις επιβολής των ποινών του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός και άνω, του υποβιβασμού και της οριστικής ή προσωρινής παύσης.

2. Τις πράξεις μπορεί να προσβάλει είτε ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος είτε υπέρ ή κατά του υπαλλήλου ο οικείος υπουργός ή το ανώτατο μονομελές όργανο ή αν δεν υπάρχει, το Δ.Σ. του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή τους.

3. Η ένσταση κατατίθεται στο πρωτοβάθμιο υπηρεσιακό συμβούλιο που τη διαβιβάζει αμελλητί στο δευτεροβάθμιο, με τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης.

4. Η εκτέλεση της πράξης αναστέλλεται αυτοδικαίως κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση ένστασης, και αν ασκηθεί ένσταση, μέχρι αυτή να εξεταστεί, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που ρυθμίζουν την υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου κατά το χρόνο της αναστολής.

5. Τα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια δεν μπορούν να χειροτερεύσουν τη θέση του υπαλλήλου, όταν η ένσταση ασκείται από τον ίδιο ή υπέρ αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Άρθρο 165

Είδη υγειονομικών επιτροπών

1. Αρμόδιες να αποφαινούνται για θέματα υγείας των υπαλλήλων είναι οι υγειονομικές επιτροπές που διακρίνονται σε:

- α) πρωτοβάθμιες,
- β) δευτεροβάθμιες,
- γ) προσφυγών,
- δ) ειδικές.

2. Αρμόδιες να γνωματεύουν προκειμένου να χορηγηθούν αναρρωτικές άδειες σε μόνιμους υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι κατά τη μονιμοποίησή τους διατήρησαν την υγειονομική ασφάλισή του Ι.Κ.Α., είναι οι οικείες υγειονομικές επιτροπές του Ι.Κ.Α..

3. Στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που διαθέτουν δική τους υγειονομική οργάνωση, μπορεί, με πράξη του διοικητικού συμβουλίου η οποία εγκρίνεται από τον υπουργό που εποπτεύει το νομικό πρόσωπο, να ανατίθεται η άσκηση των έργων των πρωτοβάθμιων ή δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών σε υφιστάμενες σε αυτά αντίστοιχες υγειονομικές επιτροπές. Η αρμοδιότητα των επιτροπών αυτών μπορεί, με κοινή απόφαση των υπουργών που ασκούν την εποπτεία, να επεκτείνεται και σε νομικά πρόσωπα, οι υπάλληλοι των οποίων είναι ασφαλισμένοι για τον κλάδο ασθένειας στο νομικό πρόσωπο στο οποίο λειτουργούν οι επιτροπές.

Άρθρο 166

Πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές

1. Σε κάθε νομό και νομαρχιακό διαμέρισμα συνιστώνται, με απόφαση του οικείου γενικού γραμματέα Περιφέρειας, μία ή περισσότερες πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές που αποτελούνται από τρία (3) μέλη και συγκροτούνται από γιατρούς του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ο.τ.α. που υπηρετούν στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα.

Οι πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές είναι αρμόδιες να γνωματεύουν, ύστερα από ερώτημα της υπηρεσίας: α) για τη χορήγηση αναρρωτικών αδειών, β) για την πιστοποίηση της υγείας των υποψηφίων για διορισμό και γ) για κάθε άλλο θέμα υγείας του υπαλλήλου το οποίο έχει σχέση με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα.

Αν συσταθούν περισσότερες επιτροπές, με την απόφαση σύστασής τους ορίζονται η έδρα και η χωρική αρμοδιότητά τους.

2. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται με απόφαση του γενικού γραμματέα της Περιφέρειας δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή, που αποτελείται από πέντε (5) μέλη και συγκροτείται από γιατρούς του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ο.τ.α. που υπηρετούν στο νομό.

Οι δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές είναι αρμόδιες: α) για την κρίση ενστάσεων κατ' αποφάσεων των πρωτοβάθμιων επιτροπών κατά το άρθρο 56 παρ. 3, β) για την απόλυση από την υπηρεσία λόγω ασθένειας όταν δεν συντρέχει περίπτωση του άρθρου 154 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο και γ) για την κρίση της αποκατάστασης της υγείας όσων αναδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 21.

Δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή μπορεί να συσταθεί και εκτός της έδρας της Περιφέρειας με απόφαση του γενικού γραμματέα της Περιφέρειας, με την οποία ορίζεται και η χωρική της αρμοδιότητα.

Στις δευτεροβάθμιες επιτροπές δεν μπορεί να μετέχει μέλος που μετείχε στην πρωτοβάθμια επιτροπή κατά της οποίας στρέφεται η ένσταση.

3. Ο ορισμός των μελών των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών γίνεται τον Ιανουάριο κάθε δεύτερου έτους με απόφαση του οικείου οργάνου. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο γραμματέας από τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην έδρα των υγειονομικών επιτροπών και η αποζημίωση των μελών και του γραμματέα.

4. Οι αρνητικές αποφάσεις των υγειονομικών επιτροπών κοινοποιούνται απευθείας στον ενδιαφερόμενο.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών, ο τρόπος εξέτασης των υπαλλήλων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 167

Επιτροπές προσφυγών

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας συνιστώνται, τον Ιανουάριο κάθε δεύτερου έτους, στις έδρες των ιατρικών τμημάτων Α.Ε.Ι. επιτροπές προσφυγών που αποτελούνται από τρεις (3) καθηγητές ιατρικών τμημάτων Α.Ε.Ι. οποιασδήποτε βαθμίδας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η έδρα, η αρμοδιότητα, ο τρόπος λειτουργίας τους και η ειδικότητα των μελών τους. Η αμοιβή των μελών και του γραμματέα των

επιτροπών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών.

Ο ορισμός των μελών και του γραμματέα των επιτροπών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας για θητεία δύο (2) ετών.

2. Οι επιτροπές προσφυγών αποφαίνονται για τις προσφυγές των υπαλλήλων σε όσες περιπτώσεις ρητά προβλέπει ο παρών Κώδικας.

Άρθρο 168

Ειδικές υγειονομικές επιτροπές

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας συνιστώνται ειδικές υγειονομικές επιτροπές αποτελούμενες από τρεις (3) καθηγητές ιατρικών τμημάτων Α.Ε.Ι. οποιασδήποτε βαθμίδας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η συγκρότηση των ειδικών υγειονομικών επιτροπών κατά ειδικότητα σε σχέση προς τα είδη των δυσίαιτων νοσημάτων, η χωρική αρμοδιότητά τους και ο τρόπος λειτουργίας τους, καθώς και η αμοιβή των μελών και του γραμματέα.

2. Οι ειδικές υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν για τη χορήγηση αναρρωτικών αδειών σε υπαλλήλους που πάσχουν από δυσίαιτα νοσήματα και για την απαλλαγή τους από την υπηρεσία εφόσον δεν μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους, λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας που οφείλεται στα νοσήματα αυτά.

Οι γνωματεύσεις των επιτροπών αυτών δεν υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον των επιτροπών προσφυγών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, τον Ιανουάριο κάθε δεύτερου έτους, ορίζονται τα μέλη των επιτροπών αυτών, μετά από πρόταση των οικείων ιατρικών τμημάτων, καθώς και ο γραμματέας.

ΜΕΡΟΣ Η'

ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 169

Σύσταση θέσεων κατά βαθμούς

1. Συνιστώνται αυτοδικαίως θέσεις βαθμού Γενικού Διευθυντή σε αριθμό ίσο με τις υφιστάμενες γενικές διευθύνσεις. Η θέση συνιστάται στον κλάδο από τον οποίο προβλέπεται κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις να προέρχεται ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης. Στην περίπτωση που προβλέπεται να προέρχεται από περισσότερους κλάδους, η θέση συνιστάται εκτός βαθμολογικής κλίμακας των κλάδων και ανήκει σε όλους.

2. Συνιστώνται, αυτοδικαίως, θέσεις βαθμού Διευθυντή, σε αριθμό ίσο με τις υφιστάμενες διευθύνσεις ή υποδιευθύνσεις ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικές μονάδες. Η θέση συνιστάται στην κατηγορία και τον κλάδο από τον οποίο προβλέπεται, κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις, να προέρχεται ο προϊστάμενος. Αν ο προϊστάμενος προβλέπεται να προέρχεται από περισσότερους κλάδους ή κατηγορίες, η θέση συνιστάται εκτός βαθμολογικής κλίμακας των κλάδων ή κατηγοριών και ανήκει σε όλους.

3. Οι λοιπές θέσεις των υπαλλήλων κάθε κλάδου διαβαθμίζονται αυτοδικαίως σε θέσεις ενιαίων βαθμών Δ' έως και Α' για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και Ε' έως και Β' για την κατηγορία ΥΕ.

Άρθρο 170

Ρύθμιση ειδικών θεμάτων

1. Οι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος προϊστάμενοι οργανικών μονάδων επιπέδου Διεύθυνσης και Γενικής Διεύθυνσης εξακολουθούν να ασκούν τα κα-

θήκοντά τους έως την τυχόν προαγωγή τους ή την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου.

2. Οι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος προϊστάμενοι τμημάτων, αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τη λήξη της θητείας για την οποία έχουν επιλεγεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 2190/1994.

Άρθρο 171

Υγειονομικές επιτροπές

1. Η συγκρότηση των υγειονομικών επιτροπών κατά τις διατάξεις των άρθρων 165 - 168 του παρόντος Κώδικα γίνεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του.

2. Έως τη συγκρότηση και λειτουργία των νέων υγειονομικών επιτροπών εξακολουθούν να λειτουργούν οι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υφιστάμενες.

Άρθρο 172

Λοιπές διατάξεις

1. Για μια διετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού ορίζεται για την κατηγορία ΠΕ και ΤΕ το 37ο έτος.

2. Για μια τριετία ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού για την κατηγορία ΔΕ και ΥΕ ορίζεται το 35ο έτος.

3. Σε θέσεις κατηγορίας ΥΕ επιτρέπεται ο διορισμός κατόχων απολυτηρίου δημοτικού σχολείου, εφόσον έχουν αποφοιτήσει μέχρι και το έτος 1980.

4. Η πλήρωση θέσεων που προκηρύχθηκαν πριν από τη συμπλήρωση των ορίων ηλικίας της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος Κώδικα, γίνεται με τα όρια ηλικίας που ίσχυαν πριν από τη χρονολογία της προκήρυξης.

5. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, στην περίπτωση που στις οικείες οργανικές διατάξεις δεν προβλέπονται οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων, εκδίδεται κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, η οποία καθορίζει τους κλάδους αυτούς, ανάλογα με το αντικείμενο της συγκεκριμένης οργανικής μονάδας και την ειδικότητα του κλάδου.

6. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, προσαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις προς τις ρυθμίσεις του παρόντος Κώδικα, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω της μεταβολής του βαθμολογικού συστήματος. Η ισχύς των προεδρικών διαταγμάτων μπορεί να ανατρέχει στην έναρξη της ισχύος του παρόντος Κώδικα.

7. Κάθε διάταξη που είναι αντίθετη με τον παρόντα Κώδικα ή ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτόν, καταργείται.

Άρθρο δεύτερο

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κατατάσσονται αυτοδικαίως στους ενιαίους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 1-7 του παρόντος, με το βαθμό που κατέχουν με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ο χρόνος στον κατεχόμενο βαθμό θεωρείται χρόνος που διανύθηκε στο βαθμό κατάταξης.

2. Για την αυτοδίκαιη κατάταξη των υπαλλήλων κατά το παρόν άρθρο, εκδίδονται διαπιστωτικές πράξεις του προϊσταμένου της αρμόδιας για θέματα προσωπικού υπηρεσίας. Οι πράξεις αυτές δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του Κώδικα, για την προαγωγή στο βαθμό του διευθυντή, κρίνονται όσοι υπάλληλοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος:

α) έχουν τις προϋποθέσεις να κριθούν για προαγωγή στο βαθμό του διευθυντή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα ή

β) έχουν οποτεδήποτε επιλεγεί ως προϊστάμενοι διεύθυνσης ή υποδιεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων ή

γ) έχουν τις προϋποθέσεις να επιλεγούν ως προϊστάμενοι διεύθυνσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 36 του ν. 2190/1994, και επιπλέον έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου διεύθυνσης ή τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας για μία τουλάχιστον τριετία.

Ειδικά, οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης κρίνονται για προαγωγή στο βαθμό του διευθυντή εφόσον έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου διεύθυνσης ή τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων για μία τουλάχιστον διετία, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2527/1997.

Οι προαγωγές των υπαλλήλων στο βαθμό του διευθυντή, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων, γίνονται με απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου ύστερα από ερώτημα του αρμόδιου οργάνου, χωρίς να καταρτίζονται προς τούτο πίνακες προακτών και πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Οι πρώτοι πίνακες προακτών στους ενιαίους βαθμούς καταρτίζονται μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ισχύουν μέχρι τέλους Απριλίου του επόμενου έτους.

Οι πρώτοι πίνακες προακτών στο βαθμό του διευθυντή θα ισχύσουν μέχρι τέλους Απριλίου 2000.

5. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος Κώδικα, για την προαγωγή στο βαθμό του γενικού διευθυντή κρίνονται, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, όσοι έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης μετά από επιλογή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις είτε των άρθρων 78 και 79 του ν. 1892/1990 είτε των άρθρων 24 και 36 του ν. 2190/1994, καθώς και οι προϊστάμενοι διευθύνσεων, οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου διεύθυνσης ή υποδιεύθυνσης τουλάχιστον για τρία (3) χρόνια.

Οι υπηρετούντες προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων, αν δεν προαχθούν στο βαθμό αυτόν, δύνανται να αποχωρήσουν από την υπηρεσία με τις αποδοχές και τον τίτλο του βαθμού της θέσης του γενικού διευθυντή, εφόσον υποβάλουν αίτηση παραίτησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της μη προαγωγής τους.

Στην περίπτωση αυτήν προσαυξάνεται ο συνολικός χρόνος της πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας τους κατά το χρόνο που απαιτείται για τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής υπηρεσίας και όχι περισσότερο από δύο έτη. Αν δεν επιλέξουν την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, εφαρμόζονται οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 8 του άρθρου 82 του παρόντος Κώδικα.

Οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος προϊστάμενοι

διευθύνσεων που κατέχουν τη θέση αυτήν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του τέταρτου ή πέμπτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 2190/1994, κατατάσσονται αυτοδικαίως στο βαθμό του διευθυντή.

Κατ' εξαίρεση, όσοι από τους υπηρετούντες προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων απολύονται αυτοδικαίως από την υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του παρόντος Κώδικα, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1999 καταλαμβάνουν αυτοδικαίως θέση βαθμού γενικού διευθυντή.

6. Η προαγωγή των υπαλλήλων στους βαθμούς του γενικού διευθυντή και διευθυντή γίνεται τηρουμένων των οργανικών διατάξεων της οικείας υπηρεσίας που καθορίζουν τους κλάδους ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 79 παρ. 5 και 8 του παρόντος Κώδικα.

7. Δεν υπάγονται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 5 οι γενικοί διευθυντές Γενικών Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., που διορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 2519/1997, η υπηρεσιακή κατάσταση των οποίων εξακολουθεί να διέπεται από τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ειδικές διατάξεις.

8. Οι υπηρετούντες προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων Περιφέρειας εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τη λήξη της θητείας για την οποία έχουν επιλεγεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2503/1997. Μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της ανωτέρω θητείας οι θέσεις του βαθμού του γενικού διευθυντή Περιφέρειας καλύπτονται με προαγωγή. Για την προαγωγή στο βαθμό του γενικού διευθυντή Περιφέρειας κρίνονται οι υπηρετούντες προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων Περιφέρειας, καθώς και οι υπάλληλοι της Περιφέρειας, οι οποίοι κατά την ημέρα υποβολής του ερωτήματος στο ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο έχουν τα προσόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 82 παρ. 3 και 4 και 83 του παρόντος Κώδικα, να προαχθούν στο βαθμό αυτόν.

Οι υπηρετούντες προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων Περιφέρειας αν δεν προαχθούν στο βαθμό του γενικού διευθυντή καταλαμβάνουν κενή θέση βαθμού διευθυντή και αν δεν υπάρχει την πρώτη θέση που θα κενωθεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων των τριών τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

9. Κατά την πρώτη συγκρότηση των πρωτοβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων με απόφαση του οικείου υπουργού ή του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ. κατατάσσονται στο βαθμό του διευθυντή πέντε υπάλληλοι, από αυτούς που έχουν επιλεγεί δύο (2) τουλάχιστον φορές ως προϊστάμενοι διευθύνσεων και ασκούν τα καθήκοντα προϊσταμένου διεύθυνσης για μία τουλάχιστον τριετία. Οι υπάλληλοι αυτοί αποτελούν αυτοδίκαια τα υπό στοιχεία α' της παρ. 2 και της παρ. 5 του άρθρου 160 του παρόντος Κώδικα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι υπάλληλοι με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, στο βαθμό του διευθυντή κατατάσσονται υπάλληλοι με λιγότερο χρόνο άσκησης καθήκοντων προϊσταμένου διεύθυνσης. Στην περίπτωση κατά την οποία και οι υπάλληλοι με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, στο βαθμό του διευθυντή κατατάσσονται υπάλληλοι που έχουν επιλεγεί μία φορά ως προϊστάμενοι διευθύνσεων, προηγούμενων εκείνων που έχουν τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθήκοντων προϊσταμένου διεύθυνσης. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν και οι

υπάλληλοι με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, στο βαθμό του διευθυντή κατατάσσονται υπάλληλοι που έχουν τοποθετηθεί δύο τουλάχιστον φορές ως προϊστάμενοι διευθύνσεων και ασκούν τα καθήκοντα αυτά για μία τουλάχιστον τριετία. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 160 του παρόντος Κώδικα.

10. Οι υπάλληλοι που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος είναι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων, συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρις ότου γίνει τοποθέτηση προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Αν, συνεπεία αναδιοργάνωσης καταργηθεί οργανική μονάδα γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης οι προϊστάμενοι με βαθμό γενικού διευθυντή ή διευθυντή, αντίστοιχα, που δεν ασκούν εφεξής, καθήκοντα προϊσταμένων, διατηρούν το βαθμό και τις αποδοχές τους και καταλαμβάνουν αυτοδικαίως προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες προέρχονται από τη μετατροπή των θέσεων που κατείχαν και ασκούν τα καθήκοντα που ορίζονται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Αν κενωθούν ή συσταθούν αντίστοιχες θέσεις του βαθμού και του κλάδου τους, καταλαμβάνουν αυτοδικαίως τις θέσεις αυτές και με τη σειρά που καθορίζει το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο, σε περίπτωση που δεν επαρκούν για όλους.

11. Τα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια συγκροτούνται εντός δέκα (10) ημερών το αργότερο από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

12. Τα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια συγκροτούνται μετά την πάροδο έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Από την ημερομηνία αυτή αρχίζουν να ισχύουν και οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα που ρυθμίζουν τη δυνατότητα υποβολής ένστασης ενώπιον αυτών.

13. Μέσα σε δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο του άρθρου 29 του ν. 2190/1994 κρίνει για την προαγωγή στο βαθμό του γενικού διευθυντή υπαλλήλους που έχουν τις προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παρ. 5 και του άρθρου 83 του παρόντος Κώδικα, σε συνδυασμό με τις οικείες οργανικές διατάξεις που καθορίζουν τους κλάδους από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι, προκειμένου αυτοί να αποτελέσουν τα, υπό στοιχεία ε' και στ', τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 160 του παρόντος Κώδικα.

14. Έως τη συγκρότηση και λειτουργία των νέων υπηρεσιακών συμβουλίων εξακολουθούν να λειτουργούν τα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υφιστάμενα.

15. Τα υφιστάμενα υπηρεσιακά συμβούλια εξετάζουν όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στις προαγωγές των υπαλλήλων σε μη ενιαίους βαθμούς και στις επιλογές προϊσταμένων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων.

16. Έως την έκδοση της προβλεπόμενης από την παρ. 4 του άρθρου 160 του παρόντος απόφασης, με την οποία καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία ανάδειξης των αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

17. Οι αιρετοί εκπρόσωποι των υπαλλήλων που εκλέγονται, προκειμένου να οριστούν μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων από 1.1.1999, ορίζονται κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος ως τα, υπό στοιχείο β'

της παρ. 2 του άρθρου 160 του παρόντος Κώδικα, μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων.

18. Για την αυτοδικαίως κατάταξη των υπαλλήλων του Δημοσίου που είναι αυτοδικαίως αποσπασμένοι στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 8 του ν. 2240/1994, συνιστώνται ισάριθμες προσωποπαγείς θέσεις στους κλάδους που ανήκουν, στις οποίες και κατατάσσονται. Οι υπάλληλοι αυτοί εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους στις υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης όπου είναι αποσπασμένοι.

19. Κατά την πρώτη συγκρότηση των υπηρεσιακών συμβουλίων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με απόφαση του οικείου Νομάρχη κατατάσσονται αυτοδικαίως στο βαθμό του διευθυντή πέντε (5) υπάλληλοι από αυτούς που έχουν τις προϋποθέσεις της παρ. 9 του παρόντος άρθρου και οι οποίοι αποτελούν αυτοδικαίως τα, υπό στοιχείο α' της παρ. 2 και της παρ. 5 του άρθρου 160 του παρόντος Κώδικα, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

Προκειμένου να καταταγούν σε θέσεις βαθμού διευθυντή, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, και υπάλληλοι που είναι αποσπασμένοι στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 8 του ν. 2240/1994 και οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 9 του παρόντος άρθρου, απαιτείται η εκ μέρους τους προηγούμενη υποβολή αίτησης για μετάταξη στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Άρθρο τρίτο

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 του ν. 2503/1997 αντικαθίσταται, αφότου ισχυσε, ως εξής:

“4. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 2189/1952, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο μόνο του π.δ. 197/1978 (ΦΕΚ 43 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

α) Τοπικές, σε κάθε περιφέρεια νομού, Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, στις οποίες συμμετέχουν υποχρεωτικά ως μέλη όλοι οι δήμοι και οι κοινότητες με τους νόμιμους εκπροσώπους τους.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., καθορίζονται ο τρόπος και οι διαδικασίες ανάδειξης των εκπροσώπων των δήμων και κοινοτήτων στις Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων των Νομών, ο τρόπος και οι διαδικασίες ανάδειξης των εκπροσώπων των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, η σύνθεση, η συγκρότηση, ο τρόπος ανάδειξης, οι αρμοδιότητες, η οργάνωση, η λειτουργία των οργάνων των Τ.Ε.Δ.Κ. και της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., η θητεία των οργάνων αυτών, η οποία διαρκεί όλη τη δημοτική και κοινοτική περίοδο και μπορεί να λήγει με την εγκατάσταση των νέων οργάνων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο τέταρτο

Επεκτείνονται και εφαρμόζονται και στο μόνιμο προσωπικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης οι κατωτέρω διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις”.

Μέρους Γ', κεφάλαια Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', Η', Θ'.

Οι δε λοιπές διατάξεις επεκτείνονται ανάλογα, εν όλω ή εν μέρει με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων. Με το προεδρικό διάταγμα επιτρέπεται η εν όλω ή εν μέρει εφαρμογή των επεκτεινόμενων διατάξεων και αναδρομικά.

Με το ίδιο διάταγμα επιτρέπεται να κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που ισχύουν, καθώς και κάθε νόμου που ήθελε μετέπειτα εκδοθεί που αφορούν το προσωπικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Κατά την κωδικοποίηση αυτή επιτρέπεται, χωρίς να αλλοιώνονται η έννοια των ισχυουσών διατάξεων, η νέα διάρθρωση του νομοθετικού υλικού, όπως διάσπαση ή συγχώνευση άρθρων, προσθήκη νέων και νέα κατάστρωση αυτού, η απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά, καθώς και των μεταβατικών διατάξεων που δεν ισχύουν, η ενέργεια διορθώσεων στη φραστική διατύπωση και μεταφορά στη δημοτική γλώσσα.

Άρθρο πέμπτο

Η ισχύς του παρόντος, πλην των διατάξεων για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά, αρχίζει δύο (2) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 1999

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤ.ΚΩΝ. ΔΗΜ. ΔΣΗΣ & ΑΠΟΚΣΗΣ

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΙΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 1999

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr>INTERNET: hol.gre-mail: nvas@hol.gr**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.	
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225 761 5230 841	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54 100	(031) 423 956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225 713 5249 547	ΠΕΙΡΑΙΑΣ Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4135 228
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239 762	ΠΑΤΡΑ Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23	(061) 6381 100
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 141	ΙΩΑΝΝΙΝΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44	(0651) 87215
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 188	ΚΟΜΟΤΗΝΗ Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531) 22 858
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248 785	ΛΑΡΙΣΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10	(041) 597449
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248 320	ΚΕΡΚΥΡΑ Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00	(0661) 89 127 / 89 120
		ΗΡΑΚΛΕΙΟ Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10	(081) 396 223
		ΛΕΣΒΟΣ Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη	(0251) 46 888 / 47 533

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

- Μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Από 8 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 " "	3.500 " "
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 " "	750 " "
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 " "	3.500 " "
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 " "	1.500 " "
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 " "	750 " "
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τ.λ.)	5.000 " "	250 " "
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 " "	500 " "
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 " "	150 " "
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 " "	500 " "
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 " "	12.500 " "
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	250.000 " "	12.500 " "

- * Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται, πέραν των ανωτέρω αναφερομένων ποσών, με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Διαχείρισης του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.
- * Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
- * Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
- * Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
- * Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
- * Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

(ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ)